

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuva
Tampereen Komediateatterissa**

Reetta Lamppu

Kulttuurituotannon koulutusohjelma AMK (240 op)

Arvioitavaksi jättämisaika 03/ 2018

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kulttuurituotanto

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Reetta Lamppu	Sivumäärä 44 ja 2 liitesivua
Työn nimi Järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuva Tampereen Komedioteatterissa	
Ohjaavat opettajat Jari Hoffren & Sanna Pekkinen	
Työn tilaaja ja työelämäohjaaja Tampereen Komedioteatteri, Teemu Ojala	
Tiivistelmä <p>Tämä opinnäytetyö käsittelee järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuvaa Tampereen Komedioteatterissa. Työ on laadultaan kvalitatiivinen eli sen tarkoituksena on tutkia laadullisesti kyseistä toimenkuvaa. Opinnäytetyön tilaaja on Tampereen Komedioteatteri.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia, mitä kaikkea järjestäjä-tarpeistonhoitaja tekee Tampereen Komedioteatterissa ja miten se eroaa toisessa teatterissa työskentelevän järjestäjän toimenkuvasta. Alkuluvuissa avataan järjestäjän toimenkuvaa yleismaailmallisesti ja myöhemmissä luvuissa keskitytään Tampereen Komedioteatterin järjestäjän toimenkuvaan.</p> <p>Opinnäytetyötä varten on haastateltu kolmea eri järjestäjää. Haastattelut toteutettiin teemahaastatteluinä. Kahden haastattelun avulla saatiin konkreettista informaatiota millaisia järjestäjä-tarpeistonhoitajan työtehtävät ovat Tampereen Komedioteatterilla. Yksi haastattelu antaa vertailukohtaa siihen, mitä järjestäjän työtehtäviin kuuluu Tampereen Teatterissa.</p> <p>Yksi tämän opinnäytetyön tavoitteista on lisätä järjestäjän ammatin tunnettavuutta. Järjestäjän ammattia ei juurikaan ole tutkittu, joten tämän työn tarkoituksena on lisätä marginaaliin jäävän ammatin tunnettavuutta kulttuurialalla.</p>	
Asiasanat teatteri, näyttämötekniikka, kulttuuriala	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Cultural Management

ABSTRACT

Author Reetta Lamppu	Number of Pages 44 + 2
Title Stage manager-prop caretakers' profession at the Tampere Comedy Theatre	
Supervisors Jari Hoffren & Sanna Pekkinen	
Subscriber and Mentor Tampere Comedy Theatre, Teemu Ojala	
Abstract <p>The subject of this final thesis is stage manager-prop caretakers' job description at the Tampere Comedy Theatre. This thesis is qualitative analysis which means that its goal is to study the job description qualitative way. This final thesis is ordered by the Tampere Comedy Theatre.</p> <p>The purpose of this final thesis is to study what kind of tasks stage manager-prop caretakers' profession consists of at the Tampere Comedy Theatre and how it differs from other theatres' stage managers' tasks. During the first chapters the profession of stage manager is studied universally and in the later chapters focus is on the profession at the Tampere Comedy Theatre.</p> <p>To gain study material for this thesis I interviewed three different stage managers. These interviews were done as theme interviews. Two of these interviews gave tangible information about stage managers' tasks at the Tampere Comedy Theatre. One interview gave information about what stage manager does at the Tampere Theatre and thus gave a baseline for comparison.</p> <p>One of this thesis' main goals is to make stage managers' profession more known. There aren't too many studies about stage managers' profession so this works goal is to make marginalized profession more known in the cultural field.</p>	
Keywords theatre, stage engineering, culture	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 JÄRJESTÄJÄN TOIMENKUVA	8
3 TAMPEREEN KOMEDIATEATTERI	11
3.1 Komediateatterin esittely	11
3.2 Järjestäjä-tarpeistonhoitaja	13
4 TUTKIMUSMENETELMÄT	14
5 HAASTATTELUT	15
5.1 Esko Raipia	15
5.2 Annikaisa Pietilä	22
5.3 Terhi Edwards	27
6 HYVÄ JÄRJESTÄJÄ TYÖSSÄÄN	34
6.1 Tuottaja versus järjestäjä	36
6.2 Toiminnan organisointi	37
7 JÄRJESTÄJÄN TYÖN KEHITTÄMINEN	39
8 TULOSTEN PEILAUUS OMAAN KOKEMUKSEEN	41
9 YHTEENVETO	42
LÄHTEET	43
LIITTEET	45

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö käsittelee järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuvaa Tampereen Komediateatterissa. Alkuluvuissa määritellään käsitteet, avataan käsiteltävää toimenkuvaa yleisesti sekä esitellään tilaajaorganisaatiota sekä sen toimintaa. Myöhemmissä luvuissa käydään läpi käytettyjä tutkimusmenetelmiä, niiden toteutusta sekä tuloksia. Opinnäytetyöni lopussa käydään läpi hyvän järjestäjän ominaisuuksia, järjestäjän työn kehittämistä sekä peilaan tuloksia omaan kokemukseeni. Lopussa on yhteenveto, lähteet sekä liitteet. Opinnäytetyön tilaaja on Tampereen Komediateatteri.

Opinnäytetyöni aihe löytyi tilaajan tarpeiden sekä oman käytännön kokemukseni kautta. Olen työskennellyt tilaajaorganisaatiossa järjestäjä-tarpeistonhoitajana ja havainnut, että kyseisen ammatin sisältö ei ole yleisesti kovin hyvin tiedossa. Tämä johtuu suurimmaksi osaksi kirjallisen tiedon puutteesta. Tein vuoden 2017 keväällä osana opiskeluihini kuuluvaa harjoittelua järjestäjä-tarpeistonhoitajan oppaan Tampereen Komediateatterille, jossa tallensin kirjalliseen muotoon kyseiseen toimenkuvaan sisältyviä tehtäviä. Tätä opasta tehdessä syntyi ajatus siitä, että olisi hyvä tutkia tarkemmin, miten järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuva on rakentunut kyseisessä organisaatiossa ja pohtia millainen on järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuva Tampereen Komediateatterissa. Opinnäytetyöni tavoite on tallentaa kirjalliseen muotoon kyseiseen toimenkuvaan liittyvää informaatiota ja tämän dokumentoidun tiedon avulla selvittää, miten järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimintaa voisi kehittää.

Hyvä järjestäjä hoitaa työnsä yleisöltä näkymättömissä, minkä vuoksi moni ei tule ajatelleeksi että hyvän esityksen tuottamiseen tarvitaan muitakin kuin näyttelijöitä. Järjestäjän toimenkuvaa ei myöskään ole juurikaan tutkittu Suomessa. Poikkeuksia-kin kuitenkin on, esimerkiksi Ante Kankaan opinnäytetyö vuodelta 2017. Hänen opinnäytetyönsä tavoitteena on lisätä järjestäjän ammatin tunnettavuutta. Elokuva-alalla työskentelee myös järjestäjiä, tosin heidän toimenkuvansa luonnollisesti poikkeaa teatterialan järjestäjän toimenkuvasta. Aki-Ville Auvinen on tutkinut elokuva- ja tv-tuotannoissa työskentelevän järjestäjän toimenkuvaa vuonna 2013 valmistuneessa opinnäytetyössään. Opinnäytetyössään hän tallensi media-alalla työskentelevän jär-

jestäjän ammattiin liittyvää hiljaista tietoa. Myös Jonne Lindholmin vuonna 2011 valmistuneessa opinnäytetyössä käsitellään kuvauspaikkajärjestäjän työtä. Opinnäytetyössään hän tutki media-alalla toimivan järjestäjän toimenkuvaa. Media-alalla toimivan järjestäjän työnkuva ei kuitenkaan ole suoranaisesti verrattavissa teatterialan järjestäjän toimenkuvaan. Molempien alojen järjestäjiltä vaaditaan toki samoja ominaisuuksia, kuten järjestelmällisyyttä sekä kykyä hahmottaa laajoja kokonaisuuksia. Työtehtävien osalta ammatit kuitenkin poikkeavat selkeästi. (Auvinen 2013; Kangas 2017; Lindholm 2011.)

Järjestäjän toimenkuvaa käsittelevää tutkimusta on vaikea löytää. Opinnäytetyöni onkin osaltaan oma panostukseni järjestäjän ammatin hiljaisen tiedon tallentamiseen. Mitä enemmän järjestäjän ammattiin liittyvää hiljaista tietoa tallennetaan, sen helpompaa on lisätä suuren yleisön tietoisuutta kyseisen ammatin tärkeydestä teatterituotannon kannalta. Dokumentoidun tiedon pohjalta on helpompi myös hahmottaa miten järjestäjän työtehtäviä on mahdollista kehittää. Järjestäjä on olennainen toimija näytelmän tuotannossa, minkä vuoksi onkin harmillista että teatterin kannalta essentiaalisesta ammatista ei ole kovinkaan paljoa kirjallista tietoa.

Opinnäytetyöni käsittelee järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuvaa sillä Tampereen Komediateatterissa nämä kaksi toimenkuvaa on yhdistetty. Yleisesti kyseessä on kuitenkin erilliset toimenkuvat. Koska tutkimukseni pääpaino on nimenomaan järjestäjän ammatissa, jää lisäliite -tarpeistonhoitaja useassa kohtaa pois lukemisen helpottamiseksi. Nimike tarpeistonhoitaja on siis vain nimikkeellisistä syistä mukana, painotus on järjestäjän toimenkuvassa. Tarpeistonhoitajan työtehtäviä avataan sen verran kuin se on järjestäjän toimenkuvan avaamisen kannalta olennaista. Avaan luvussa kaksi tarkemmin järjestäjän toimenkuvaa yleismaailmallisesti ja luvussa neljä perehdytään järjestäjän toimenkuvaan Tampereen Komediateatterissa.

Tampereen Komediateatteria käsitellessä tässä opinnäytetyössä puhutaan pääasiassa Komediateatterista, jättäen Tampereen-etuliite pois. Mikäli jossain viitataan johonkin muuhun komediateatteriin kuten esimerkiksi Helsingissä toimivaan Suomen Komediateatteriin, se mainitaan erikseen. Lyhyemmän nimen käyttäminen vähentää turhaa toistoa sekä helpottaa lukemista. Komediateatterin tiloissa toimii myös Suo-

men Teatteriopisto, josta puhuttaessa Suomen-etuliite jätetään turhan toiston välttämiseksi usein pois.

Järjestäjän toimenkuvan moninaisuuteen vaikuttaa usein kyseessä olevan teatterin koko. Isoissa teattereissa ja tuotannoissa järjestäjä hoitaa yleensä vain omaa toimenkuvaansa ja järjestäjiä saattaa olla jopa useita. Yleisempää on kuitenkin se, että järjestäjän toimenkuvaan on yhdistetty jokin muu toimenkuva, esimerkiksi järjestäjäpukija, järjestäjä-kuiskaaja, järjestäjä-tarpeistonhoitaja tai järjestäjä-maskeeraaja. Teatterialalla onkin yleistä niin sanottu monitoimijuus, jossa yksittäiset ihmiset hoitavat useaa eri toimenkuvaa. (Viljakka 2016.) Vaikka yleisiä suuntaviivoja eri ammattilaisten toimenkuvasta voidaan vetää, vaihtelee yksittäisten työtehtävien kuuluminen teattereittain ja tuotannoittain. On toivottavaa huomioida, että tarkkoja rajoja eri toimijoiden välillä on vaikea vetää. Tässä opinnäytetyössä vedettävät linjanvedot ovat ikään kuin osviittaa antavia suuntaviivoja siitä, mitä järjestäjän toimenkuvaan saattaa sisältyä. Yhtenä selkeästi järjestäjän toimenkuvan laajuuteen vaikuttavana asiana voidaan nähdä kyseessä olevan teatterin sekä tuotannon suuruus. Mitä vähemmän tekijöitä, sen todennäköisemmin eri alan ammattilaiset työskentelevät ristiin ja hoitavat myös sellaisia työtehtäviä, jotka eivät heille normaalioloissa kuuluisi.

Joissain luvuissa mainitaan hankintajärjestäjä sekä näyttämöjärjestäjä. Hankintajärjestäjä on järjestäjä, joka nimensä mukaisesti hoitaa ja organisoii kulloinkin tarvittavat hankinnat sekä siihen liittyvät muut asiat. Näyttämöjärjestäjä työskentelee nimensä mukaisesti näyttämöllä pitäen huolta että harjoitukset sekä esitykset etenevät kuten pitääkin.

2 JÄRJESTÄJÄN TOIMENKUVA

Järjestäjän toimenkuva on ymmärrettävistä syistä sidoksissa Suomen teatterihistoriaan. Suomessa kiertävät teatteriryhmät ovat yleistyneet 1700-luvulla (Seppälä 2010, 15). Tarkkaa tietoa siitä millaisista toimijoista kyseiset ryhmät ovat koostuneet ei ole, mutta oletettavaa on, että näyttelijät ovat itse huolehtineet sellaisista työtehtävistä, jotka nykyään olisivat jonkin toisen ammattiryhmän vastuulla. Vasta 1800-luvulla osa teatteriryhmistä pyrki keskittämään toimintaansa yksittäisiin tiloihin eli näin ollen muodostaen ensimmäisiä pysyviä teatterilaitoksia (Seppälä 2010, 16). On todennäköistä, että laitostumisen myötä muidenkin teatterintekijöiden rooli näyttelijöiden ohessa kasvoi. Teatteritoiminnan hakiessa muotoaan on harvemmin käytetty selkeitä ammattinimikkeitä.

Monet teatterinjohtajat ovat aiemmin työskennelleet järjestäjinä, kuten esimerkiksi Tampereen Teatterin entinen johtaja Rauli Lehtonen sekä Tampereen Komediateatterin entinen johtaja Esko Raipia (Koskela 2015, 8; Lehtonen 1997, 83). Moni tunnettu näyttelijä on myös toiminut uransa aikana järjestäjänä, kuten esimerkiksi Aku Korhonen (Korhonen 2018). Johtuen kenties järjestäjän ammattiin olennaisena osana kuuluvan näkymättömyyden takia tämä jää monesti yleisessä keskustelussa mainitsematta. Tämä toki on ymmärrettävää, moniosajista puhuttaessa yleensä painotetaan tunnetuinta tai muuten arvovaltaisinta työnimikettä.

Käsiteltäessä järjestäjän toimenkuvaa teatterissa on sivuttava myös tuottajan toimenkuvaa. Teatterista riippuen esimerkiksi aikataulujen laatiminen on joko järjestäjän tai tuottajan tehtävä. Vaikka joissain paikoissa tuottaja tekeekin aikataulut, on järjestäjä kuitenkin se henkilö joka on jokaisessa harjoituksessa paikalla ja näin ollen tietää tarkalleen esimerkiksi onko jokainen harjoituskerta ollut oikean mittainen. Tästä syystä onkin yleistä, että teatterissa tuottaja ja järjestäjä toimivat tiiviissä yhteistyössä. (Ojala 2018.)

Järjestäjä on nykyään ainakin teatterialalla tunnettu ammatti. Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitolla Temellä on esimerkiksi järjestäjä-kuiskaajille tarkoitettu kilta (Teme 2018). Monien eri teattereiden nettisivuilla mainitaan henkilökuntaan kuuluvan järjes-

täjiä. Esimerkiksi Tampereen Teatterin sivuilla mainitaan kaksi, Tampereen Työväen Teatterin sivuilla neljä ja Hämeenlinnan Teatterin sivuilla yksi. (Hämeenlinnan Teatteri 2018; Tampereen Teatteri 2018; Tampereen Työväen Teatteri 2018). Kuten monessa muussakin ammatissa, järjestäjän työtehtävät vaihtelevat paljolti teatterista riippuen. On kuitenkin olemassa joitain tehtäviä, joiden katsotaan kuuluvan lähes aina järjestäjälle teatterista riippumatta. Harjoitusvaiheen alkaessa järjestäjä pitää huolen siitä että tilat ovat käyttökunnossa ja katsoo että kaikki osanottajat ovat läsnä harjoitusten alkaessa. Järjestäjän käsikirjoitukseen viitataan usein nimellä pääkirja, sillä järjestäjä kirjaa sinne kaikki muutokset. Esimerkiksi ketkä ovat lavalla milloinkin, iskut äänelle ja valolle sekä tarpeisto- ja lavastevaihdot. Järjestäjä myös selvittää vastaukset harjoituksissa mahdollisesti esiin tuleviin kysymyksiin ja informoi asianomaisia mahdollisista muutoksista suunnitelmissa. Esityspäivinä järjestäjä huolehtii, että näyttämö on esityskunnossa ja katsoo että näyttelijät saapuvat sovittuna aikana paikalle ennen esityksen alkua. Järjestäjä on esityksen ajan yleensä takanäyttämöllä ja seuraa että esitys etenee suunnitelman mukaan. Mahdollisen sairastapauksen tai muun poikkeavan tilanteen osuessa kohdalle on järjestäjä se, joka päättää mahdollisesta esityksen keskeyttämisestä. Esityksen päätyttyä järjestäjä katsoo että kaikki poistuvat rakennuksesta.

Vaikka pelkästään järjestäjän ammattitutkintoa ei olekaan, on silti mahdollista suorittaa esimerkiksi esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinto josta valmistunut voi käyttää järjestäjä nimikettä mikäli hän opinnoissaan erikoistuu kyseiseen toimenkuvaan (Opetushallitus 2017). Metropolia ammattikorkeakoulussa voi opiskella esitys- ja teatteritekniikkaa jonka opiskelusta on varmasti järjestäjän ammatissa hyötyä, sillä opintojen aikana käydään läpi esimerkiksi esitysten turvallisuuteen liittyviä asioita (Metropolia 2018).

Opinnäytetyöni keskeinen tutkimuskysymys on millainen järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuva Tampereen Komediateatterissa on. Vaikka kyseinen toimenkuva on erittäin oleellinen teatterissa ja erityisesti näytelmän tuotantoprosessissa, ei siitä löydy juurikaan tallennettua kirjallista tietoa. Kirjoitin osana kehittävää harjoitteluani Tampereen Komediateatterilla järjestäjä-tarpeistonhoitajan oppaan, joka käsitteli kaikkea olennaista tietoa mitä kyseistä toimenkuvaa hoitavan henkilön tulisi tietää. Kyseinen opas oli luonteeltaan käsikirjamainen ja toimenkuvaa selittävä. Tämän tuotoksen jäl-

keen syntyi ajatus siitä, että kyseinen toimenkuva on myös tutkimisen arvoinen. Opinnäytetyöni ja tutkimuskysymykseni pääajatus on siis tutkia, millainen kyseinen toimenkuva todella on.

3 TAMPEREEN KOMEDIATEATTERI

Tampereen Komediateatteri on nimensä mukaisesti Tampereella toimiva komediallisiin esityksiin keskittynyt teatteri. Sen perustivat vuonna 1991 Tapio Parkkinen ja Esko Raipia (Raipia & Raipia 2011). Komediateatteri toimi alun perin Tampereen Yliopiston juhlasalin ja Frenckellin tiloissa. Nykyiseen sijaintiinsa Lapintiellä Komediateatteri asettui vuonna 1994. (Tampereen Komediateatteri 2018b.) Raipia ja Parkkinen toimivat teatterin johdossa aina elokuuhun 1998 asti, kunnes he luovuttivat teatterin johdon Esko Raipian pojalle, ohjaaja-näyttelijä-käsikirjoittaja Panu Raipialle (Koskela 2015, 218).

3.1 Komediateatterin esittely

Tampereen Komediateatteri sijaitsee Tampereen Lapintiellä historiallisessa entisessä Tampellan Juhlatalossa, nykyiseltä nimeltään Komediateatterin Juhlatalo. Juhlatalon sisällä on kaksi näyttämöä. Nouseva päänäyttämö sijaitsee maan alla, jonne se louhittiin vasta vuonna 2006. (Tampereen Komediateatteri 2018b.) Päänäyttämöllä nähdään talvisaikaan pääasiassa aikuisten ja lasten esityksiä, joitain stand up -esityksiä sekä vierailuvia esiintyjiä saatetaan myös nähdä. Esimerkiksi keväällä 2018 päänäyttämöllä nähdään Päääärä Tuntematon sekä Suurenmoista esitykset. Kesäaikaan päänäyttämöllä esitetään lasten näytelmää, vuoden 2018 kesällä se on Pelastakaa Röllimetsä. (Tampereen Komediateatteri 2018c.) Toinen näyttämö sijaitsee Juhlatalon toisessa kerroksessa Ravintolasalissa, jossa nähdään pääasiassa stand up -esityksiä sekä astetta pienempiä, mutta yhtä laadukkaita aikuisten esityksiä kuin päänäyttämölläkin. Syksyn 2017 aikana Ravintolasalissa nähtiin muun muassa Pulkkinen Live Show, Jaska Saariluoma sekä Sutela & Salminen. (Tampereen Komediateatteri 2017.)

Kesäaikaan käytössä on myös talon kyljessä sijaitseva katettu näyttämö, jossa nähdään kesän niin sanottu "aikuisten kesäteatteriesitys". Vuonna 2018 se on Puhtaat valkeat lakanat (Tampereen Komediateatteri 2018c). Komediateatterin esityksiä näh-

dään myös Juhlatalo Hovissa, joka sijaitsee Komedioteatterin läheisyydessä Sukkavartaankadulla. Tunnetuin Hovissa nähtävästi esityksistä on säännöllisin väliajoin nähtävä Arimon Stand up Hovi, jossa esiintyy vuorollaan useampia tunnettuja stand up -koomikoita. (Tampereen Komedioteatteri 2018a.) Hovin tiloissa toimii vuonna 1994 perustettu Suomen Teatteriopisto, joka tarjoaa taiteen perusopetusta niin päiväkuin iltakouluina (Suomen Teatteriopisto 2018b). Teatteriopisto tarjoaa päiväopetusta kolmella eri linjalla, jotka ovat näyttelijäntyön peruslinja, musiikkiteatteripainotteinen näyttelijäntyön linja sekä näyttelijäntyön jatkolinja (Suomen Teatteriopisto 2018a). Kaikki linjat tekevät vuoden aikana opinnäytetyönään yhden tai useamman näytelmän, joita esitetään joko Komedioteatterilla tai Juhlatalo Hovissa.

Tampereen Komedioteatteri -nimike on ikään kuin sateenvarjo, jonka alla työskentelee useita eri toimijoita jotka toimivat saumattomassa yhteistyössä keskenään. Komedioteatterin Juhlatalon omistaa Raipian Kiinteistöt Oy (Tampereen Komedioteatteri 2018d). Ravintolatoiminnasta vastaa Juhlatalon Ravintolat Oy. Päänäyttämön aikuisten näytelmistä sekä Ravintolateatterin tuotannoista vastaa Tampereen Komedioteatteri säätiö sr. Lasten esityksistä vastaa Suomen Teatteriopiston Tuki ry ja kesäteatterin päänäyttämön kesäteatteriesityksen tuottaa Tampereen Komedioteatteri Oy. Vaikka paperilla kyseessä on useat eri yhteisöt, käytännössä eri toimijoiden alla työskentelevät ihmiset työskentelevät paljolti yhteisten projektien parissa. Esimerkkinä tästä teatterin puvustaja, joka on säätiön työntekijä, mutta vastaa myös Teatteriopiston tuotantojen puvustamisesta. Käytännössä siis kaikki työskentelevät saman päämäärän eteen, eli sen, että Komedioteatteri on vetovoimainen ja asiakkaita monipuolisilla palveluillaan houkutteleva paikka. Taloudellisista syistä johtuen ristiintyöskentelystä on kuitenkin pidettävä kirjaa, jotta eri toimijoiden talous ei heitä.

Komedioteatterilla työskentelee vakituisuolenteisesti hieman alle 20 henkilöä. Tämän lisäksi teatterissa työskentelee useita ihmisiä osa-aikaisesti, yksittäisissä produktioissa tai freelancerina. Talon vakituisen henkilökuntaan ei tällä hetkellä ole kiinnitetty päätoimista näyttelijää, vaan jokaiseen tuotantoon palkataan talon ulkopuoliset näyttelijät. Tampereen Komedioteatteri saa vuotuista VOS-rahoitusta ja vuonna 2017 Komedioteatterissa kävi yhteensä 80591 katsojaa (Ojala & Raipia 2017).

3.2 Järjestäjä-tarpeistonhoitaja

Komediateatterin alkutaipaleella järjestäjän toimenkuvaa hoiti muiden töiden ohessa toinen Komediateatterin perustajista, Esko Raipia, aina vuosituhannen vaihteeseen asti. Tällöin taloon palkattiin Teatteriopiston entinen opiskelija hoitamaan järjestäjän tehtäviä. (Raipia 2018.) Järjestäjänä on vuosien varrella työskennellyt useita henkilöitä, mutta nykyisin Komediateatterilla on päätoimisena järjestäjänä Annikaisa Pietilä.

Nykyään Komediateatterin järjestäjän toimenkuvaan on sisällytetty myös tarpeistonhoitajan toimenkuva. Järjestäjä toimii myös tarpeen vaatiessa kuiskaajana, näyttämömiehenä, pukijana sekä pukuhuoltajana. Komediateatterilla työskentelee pääsääntöisesti yksi järjestäjä ja teatterituotantojen niin vaatiessa taloon kiinnitetään produktiokohtainen järjestäjä. Pienemmissä esityksissä kuten esimerkiksi Teatteriopiston opinnäytetöissä ei välttämättä ole järjestäjää ollenkaan tai esityksissä järjestäjän tehtäviä saattaa hoitaa joku näyttelijäntyön opiskelijoista.

Monissa teattereissa harjoitusaikataulun laatiminen kuuluu järjestäjän tehtäviin, mutta Komediateatterissa sen koostaminen on tuottajan tehtävä. Järjestäjän toimenkuva alkaa siitä kun hän saa käsiinsä käsikirjoituksen sekä aikataulun tuottajalta. Tässä vaiheessa järjestäjä tutustuu käsikirjoitukseen ja merkitsee itselleen ylös siellä mainittavat tarpeistot. Erityistä huomiota tulee kiinnittää mahdollisesti mainittaviin erikoisjärjestelyjä vaadittaviin asioihin. Jos käsikirjoituksessa mainitaan että lavalle saapuu hevonen, tulee selvittää puhutaanko oikeasta hevosesta vai epäaidosta. Oli kyse kummasta tahansa, mikäli teatterin tarpeistossa ei ole hevosta, kannattaa tämän toteuttaminen aloittaa hyvissä ajoin. Ennen harjoitusten alkamista järjestäjä osallistuu usein suunnittelupalaveriin esimerkiksi ohjaajan ja lavastajan kanssa. Tällainen palaveri on yleensä tarpeellinen yhteisymmärryksen saavuttamiseksi siitä, minkä tyylistä esitystä ollaan tekemässä. Näin voidaan jo alussa varmistaa, että esimerkiksi tarpeisto ja lavastus ovat tyyllillisesti samassa linjassa.

4 TUTKIMUSMENETELMÄT

Haastattelin tätä opinnäytetyötä varten kolmea eri järjestäjää. Kaikki haastattelut olivat puolistrukturoituja teemahaastatteluja. Kahdessa haastattelussa pohjana olivat samat kysymykset, mutta kolmannessa haastattelussa on kysytty hieman eri kysymyksiä johtuen siitä että kolmas haastateltava työskentelee eri teatterissa. Haastattelujen vapaan muodon takia osa kysymyksistä on saatettu jätetty kysymättä siitä syystä että vastaukset ovat tulleet esille aiemman kysymyksen kohdalla. Kysymykset on luotu niin, että ne jättävät tarkoituksenmukaisesti tilaa vastaajan omalle tulkinnalle. Kaikki haastattelut äänitettiin ja äänitykset litteroitiin analysoinnin helpottamiseksi. Jokainen haastattelu on tehty haastateltavien työpaikalla. Jokainen haastattelu kesti noin kaksikymmentä minuuttia ja litteroitua tekstiä näistä haastatteluista tuli yhteensä seitsemäntoista sivua. Luvussa seitsemän analysoin saamiani haastattelujen tuloksia käyttäen teemoittelua.

Koska opinnäytetyön tarkoitus on tutkia nimenomaan järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuvaa Tampereen Komedioteatterissa, halusin laajan kyselytutkimuksen sijaan keskittää aineiston keräämisen henkilökohtaisten haastattelujen varaan. Esko Raipiaa haastattelin jotta aineistoon tulisi kyseisen toimenkuvan historiaa avaavaa näkemystä sekä muissa teattereissa että Tampereen Komedioteatterissa. Annikaisa Pietilää haastattelin siksi, että hän on pääasiallisesti toiminut kyseisessä toimenkuvassa viimeiset vuodet Komedioteatterissa ja hänellä on ajankohtaisin käsitys kyseisen toimenkuvan sisällöstä tällä hetkellä. Terhi Edwardsia haastattelin, jotta sain vertailukohtaa toisen teatterin järjestäjän tehtävistä.

Tarkkaan valikoitujen haastattelujen huono puoli on se, että vastauksista on vaikea saada irti suuressa mittakaavassa pätevää tietoa. Useampi haastattelu olisi antanut tarkempaa tietoa järjestäjän työstä yleisesti, mutta koska pääasiallisesti tarkoitus on tutkia yhden teatterin sisällä toimivaa toimenkuvaa, oli tarkka rajausten mukainen.

5 HAASTATTELUT

Tätä opinnäytetyötä varten haastattelin kolmea eri järjestäjää. Ensimmäinen haastateltava, Esko Raipia, on työskennellyt järjestäjänä useassa eri teatterissa joko päätoimisesti tai muiden töiden ohessa yli kaksikymmentä vuotta. Nykyään hän työskentelee Tampereen KomEDIATEATTERIN projektijohtajana. Toinen haastateltava, Annikaisa Pietilä, on aloittanut osa-aikaisena järjestäjänä vuonna 2003 ja työskennellyt päätoimisena järjestäjänä oman arvionsa mukaan pari, kolme vuotta. Hän työskentelee edelleen järjestäjänä ja on toiminut koko uransa ajan Tampereen KomEDIATEATTERISSA. Kolmas haastateltava, Terhi Edwards, on työskennellyt järjestäjänä kolmekymmentä vuotta ja koko ajan päätoimisesti. Hän on pääasiassa työskennellyt Tampereen Teatterissa koko uransa ajan, mutta on toiminut järjestäjänä myös muissa teattereissa kuten Pyynikin kesäteatterissa.

Tässä luvussa avaan kaikki haastattelut yksi kerrallaan läpi. Tutkimuskysymykseni kannalta olennaiset asiat on nostettu esiin suorina lainauksina. Lukujen seitsemän ja kahdeksan analyysit perustuvat tässä luvussa esiteltyyn haastatteluaineistoon.

5.1 Esko Raipia

Esko Raipia on työskennellyt useassa eri teatterissa mitä moninaisemmissa työtehtävissä, kuten esimerkiksi järjestäjä, vahtimestareiden apulainen, näyttelijä ja teatterinjohtaja. Esko Raipian tunnetuin saavutus on Tampereen KomEDIATEATTERIN perustaminen yhdessä Tapio Parkkisen kanssa vuonna 1991.

Esko on ammatiltaan vaatturi ja aloitti uransa teatterin parissa vuonna 1960 Pyynikin kesäteatterissa avustajana kummisedänsä Eino Salmelaisen pyynnöstä. Aktiivisuutensa johdosta hän työskenteli vahtimestareiden apulaisena avustajan toimen ohessa. Kaksi vuotta myöhemmin hän siirtyi järjestäjän apulaiseksi ja vuoden päästä itse järjestäjäksi, josta hän saikin ensimmäisen ammattivälikirjansa.

Sitten Pyynikin kesäteatteriin haettiin tuota, järjestäjää. Ja mä sanoin et mä voisin jos sais niin tulla järjestäjäksi ja mä pääsin järjestäjän apulaiseksi.

Työskennellessään kyseisessä toimenkuvassa Tampereen Työväen Teatteri tarjosi hänelle järjestäjä-näyttelijäharjoittelijan paikkaa.

...niin silloin mua pyydettiin "Tulisitko nyt järjestäjäksi" ja siitä lähti sitten oikeestaan se oli mun ensimmäinen ihan ammattivälikirja. Ja sen kesän aikana taikka oikeestaan silloin touko-kesäkuun vaihteessa kun aloin Pyynikin kesäteatterissa järjestäjänä niin Tampereen Työväen Teatteri tarjos mulle järjestäjä-näyttelijäharjoittelijan paikkaa. Sitä myötä lähti sitte tää järjestäjän työ kasvaan siel taustalla ja voisin sanoa että kyllä Pyynikin kesäteatteri oli semmonen ammattikorkeakoulu sitte et 21 vuottahan mä siellä kaikkiaan olin.

Tämä oli alkusysäys järjestäjän ammatin etenemiselle. Esko kuvailee Pyynikin kesäteatterissa viettämänsä aikaa varsinaisena ammattikorkeakouluna, olihan hän siellä yhteensä 21 vuotta. Toki hän työskenteli näiden vuosien aikana myös muissa tehtävissä, kuten teatteripäällikkönä eli nykyisen termistön mukaisesti teknisenä johtajana. Kyseessä oli kokoaikainen työ jossa hän vastasi esimerkiksi teatterin kiinteistöstä ja hankinnoista.

Se oli tämmöstä, ympäri vuoden palkattu työ jossa vastasin koko teatterin kiinteistöstä ja jaja, hankinnoista ja hallinnosta.

Vuonna 1966 Esko pääsi opiskelemaan Tampereen yliopiston Näyttelijäntuon laitokselle, mutta jatkoi järjestäjän ja näyttelijän töitä opiskelujen ohessa Tampereen Teatterissa. Hän valmistui vuonna 1969 ja pääsi Kotkan kaupunginteatteriin näyttelijäksi. Kotkassa oltiin kuitenkin tietoisia Eskon urasta järjestäjänä ja hänelle tarjottiin näyttelijä-teatteripäällikön toimea, jonka hän otti vastaan ja työskenteli siinä kolmen vuoden ajan.

Mutta jostain oli Tampereelta kiirinyt sitten huhu että mä olen tehnyt paljon järjestäjän töitä ja siellä oli teatteripäällikön paikka vapaana.

Tämä jälkeen hän siirtyi Porin Teatteriin näyttelijäksi, jossa häntä myöskin pyydettiin hoitamaan järjestäjän toimea näyttelijäntuon ohessa.

...ei päässy näytäntökausi alkuun kun silloinen teatterinjohtaja Reijo Levander kysy että "Kuule kun meillä ei ole kuin yksi järjestäjä, voisitko sinä ottaa siihen näyttelijän työn rinnalle järjestäjän työn toisena vakanssina." Mä sanoin että no jos siitä maksetaan ni.

Siirtyessään Tampereen Teatteriin näyttelijäksi hän ilmoitti heti alkuunsa, että järjestäjän tehtäviä hän ei enää ota hoitaakseen. Työskennellessään Tampereen Teatterissa hän kuitenkin otti hoitaakseen myös teatteripäällikön tehtävät Pyynikin kesäteatterissa.

Mutta musta tuli sitten siinä Tampereen Teatterin aikana, samalla ku mä tulin Tampereen Teatteriin, mä sain kiinnityksen Pyynikin kesäteatteriin teatteripäälliköksi sitte.

Tilanne pysyi muuttumattomana vuoteen 1986 asti, kunnes häntä pyydettiin otta-
maan hoitaakseen Tampereen Teatterin Frenckellin sisäpihan näyttämön tuottajan
työn, jota hän hoitikin jonkin aikaa.

Kun Esko ja Tapio Parkkinen perustivat Tampereen Komedioteatterin, hoiti Esko hy-
vin monia eri työtehtäviä, kuten järjestäjän ja tuottajan töitä.

Sillon ku tultiin Komedioteatteriin 91 perustettiin niin eihän meillä ketään ollu,
mää tein kaikki. Järjestäjän työt ja tuottajan työt ja vastasin kaikesta. Et se oli
tämmönen isompi trippi.

Esko on uransa aikana työskennellyt sekä näyttämöjärjestäjänä että hankintajärjestä-
jänä. Tosin hankintajärjestäjän toimi korostui erityisesti siitä syystä, että monessa
paikassa koettiin Eskolla olevan parhaimmat kanavat hankintojen suhteen. Hänellä
oli myös taitoa sanoa ei esimerkiksi liian kalliiden hankintojen kohdalla. Näyttämöjär-
jestäjänä hän työskenteli erityisesti näytellessään jossain tuotannossa.

Niin tota se hankintajärjestäjän työ nousi päällimmäiseksi ja kyl mä sitten näyt-
tämöjärjestäjänä tein paljon varsinkin silloin ku mä olin näytelmässä mukana ja
saatoin näytellä isookin roolia niin hoidin näyttämöjärjestäjän työt mutta. Mut kyl
se sinne hankitapuolelle suurimmaks osaks meni.

Esko ei tarkalleen osannut sanoa kuinka monta vuotta hän on yhteensä työskennellyt
nimenomaan järjestäjänä, suurinpiirtein vuodesta 1963 vuoteen 1979 eli yhteensä

kuusitoista vuotta. Hän jatkoi järjestäjän töitä Komedioteatterin perustamisesta aina siihen asti kunnes teatterin johtajuus siirtyi Panu Raipialle. Esko tosin kokee työskennelleensä aina ja edelleenkin jollain tasolla järjestäjän työtehtävien parissa nykyisessä työssään Tampereen Komedioteatterin projektijohtajana.

...vuonna 63 mä alotin ja voidaan ajatella et se kulki mun mukana ihan siihen vuoteen 79 kun me tultiin Tampereelle että kyllä semmonen parikyt vuotta. Et sillon mä sitte niinku, no sitte tultiin taas tänne omaan ni sitte alko se järjestäjän työ. Et kyllä se aina mukana on ollu että tänäkin päivänä teen paljon semmosta.

Keskustelimme näytelmän tuotantoprosessista järjestäjän silmin. Eskon mukaan tuotannon etenemisen kannalta on olennaista, että järjestäjä pääsee ajoissa alkuun. Eli lukemaan tekstin ja tekemään siihen omia merkintöjä sekä muistiinpanoja. Erityisen tärkeänä hän näki keskustelut tuotantoryhmän eri toimijoiden kanssa, eli tapaamiset koreografin, puvustajan, lavastajan, ohjaajan sekä valo- ja äänisuunnittelun kanssa.

Jos mä katon sitä sillä kannalla et mikä on järjestäjälle tärkeitä että se projekti kulkee niin ensimmäinen asia on se että pääsee tarpeeks ajoissa A. ensinnä itse lukemaan sen tekstin, tekeen omia pieniä muistiinpanoja, mut ennen kaikkea ne keskustelut missä kohtaavat ohjaaja, lavastaja, puvustaja, äänisuunnittelu, valosuunnittelu, koreograafi, sieltä tulee se materiaali järjestäjälle.

Tätä kautta saadaan käsitys koko organisaatiosta, eli kuka tekee mitä, milloin ja missä. Logistiikka on järjestäjälle äärimmäisen tärkeää. Omalla kohdallaan hän on kokenut tärkeäksi kuunnella, mitä ohjaaja keskustelee työryhmän kanssa.

...omalla itselläni oli tärkeitä että mä kuuntelin koko aika mitä ohjaaja puhu työryhmälle että mä tiesin että, "ja ai nii lavastajalle täytyy muistaa sanoo tää ja tää asia, eli viestin kulku.

Tämä auttaa järjestäjää muistamaan, ketä toimijaa tulisi muistuttaa eri asioista. Tämä takaa siis tiedon kulkemisen. Ylipäätänsä järjestäjä toimii paljolti tiedon välittäjänä.

Tuotantoryhmän välisissä tapaamisissa tulee esiin myös kulloisenkin tuotannon tyyli-rakenne. Tällainen informaatio tulee järjestäjän itse poimia. Esko toteaa, että tässä auttaa Taidemuseossa käynti. Siellä on erilaisia tavaroita sekä pukuja, joiden näkeminen auttaa oikean tyyli-lajin löytämisessä.

Mut mikä sitte korostuu näissä palavereissa kun on puvustaja, lavastaja ja ohjaaja niin siellä tulee myöskin tän tyylirakenne tästä näytelmästä. Eli onko se renessanssia, onko se nykypäivää, onko se romantiikan aikaa. Nää kaikki ni ne pitää sieltä ite vaan poimia ja tota sitte paras tämmönen, renessanssi ja romantiikan ajan, mä oon sanonu kaikille et menkää taidemuseoon, kattokaa sieltä. Siellä on esineitä, siellä on kuvia puvuista kaikista. Löydätte sen miljöön sieltä.

Samoin erilaisten kuvakirjojen selaaminen auttaa tässä. Tätä hänen mukaansa herkästi vähätellään, mutta mikäli järjestäjä pyrkii tarkkuuteen niin niistä on apua.

No, moni vähättelee niitä mutta jos sä haluat olla tarkka niin sää teet sen niin.

Tosin järjestäjiä on erilaisia, osa on äärimmäisen tarkkoja ja osa ei niinkään. Esko itse kokee olleensa hyvinkin pilkuntarkka ja pitää kompromissia viimeisenä vaihtoehtona. Hän nostaa esiin myös asiantuntijoiden roolin.

Ja sit kyl mun täytyy tää sanoa että mua on auttanu paljon se että kun mä oon yksinkertaisesti sitten koittanut löytää asiantuntijan.

Tilanteissa joissa hän ei ole ollut varma mistä on kysymys tai kuka tietäisi, hän on etsinyt käsiinsä alan asiantuntijan ja pyytänyt apua. Hyvä järjestäjä osaa myöntää itselleen, milloin hän ei osaa jotain asiaa ja uskaltaa hakea apua.

Et se semmonen niin kun täytyy myöntää itelleen että mä en nyt osaa tätä. Haetaan sitä apua.

Eskon mukaan hyvän järjestäjän täytyy tulla erittäin hyvin toimeen henkilökunnan kanssa ja ylipäättänsä ihmisten kanssa. Oma mielipide tulee kuitenkin uskaltaa tuoda esiin. Kykyä tehdä kompromisseja tulee olla. Hieman naurahtaen hän toteaa, että teatteriväki on vaikeaa asiakaskuntaa. Hän korostaa huumorin tärkeyttä.

Sen täytyy olla äärimmäisen hyvin henkilökunnan kanssa, ihmisten kanssa toimeentuleva. Täytyy uskaltaa sanoa oma mielipiteensä ja sitte tota, sanotaan näin että kompromissikykyä. Nimittäin sul on vaikee henkilökunta ku sul on teatterilaiset tossa hanskassa.

Puhuttaessa mahdollisesti hyödyllisestä järjestäjän pohjakoulutuksesta hän mainitsee organisaation opiskelun. Järjestäjän työtä ei hänen mukaansa opi muuten kuin

tekemällä ja olemalla kulloisessakin tuotantoryhmässä mukana, sillä jokainen ryhmä toimii eri tavalla.

Mä sanosin näin et järjestäjän tärkeimpiä koulutus asioita on se, se tota organisaation opiskelu siihen on, ja sitte perusjärjestäjän työtä mut sitä varsinaista järjestäjän työtä ei niin kun tule, sitä ei opi muuta kun ihan tekemällä. Olemalla siinä työryhmässä mukana, koska jokainen työryhmä toimii eri tavalla.

Erilaisten asioiden osaaminen ja taitaminen on avuksi, esimerkiksi Eskolla itsellään on vaatturin ammattitaidon myötä hyvät kädentaidot. Kaikenlaiset pienemmätkin taidot tukevat järjestäjän ammatissa.

Mut kaikki semmoset pienet taidot siellä taustalla ni ne vaan tukee.

Esimerkkinä hän käyttää Komediateatterin nykyistä järjestäjää Annikaisaa, jolla on metallialan ja hopeasepän opintojen myötä hyvät kädentaidot tarpeiston valmistukseen. Tällaiset taidot auttavat pitämään työtason monipuolisena.

...Annikaisallahan on hirveen valtavan hyvät kädentaidot et se pystyy valmistaan tarpeistoa ku se on opiskellu hopeasepäks ja sit se on metalliartesaani ni se taso, se työtaso sieltä kautta on monipuolista.

Esko mainitsee että hän on itse jopa puvustanut sekä lavastanut käyttäen aliasta.

Kysyin Eskolta, kokeeko hänen järjestäjän työnsä Komediateatterissa poikenneen paljon siitä mitä nykyinen järjestäjä tekee. Hänen mukaansa kyllä, sillä nykyinen järjestäjän työ keskittyy enemmän näyttämölle ja hankintaan. Hän kokee, että nykyinen järjestäjä on vielä uransa alkutaipaleella ja kehittyä näin ollen koko ajan. Eskon mukaan hyvä järjestäjä pystyy johtamaan teatteria tarvittaessa.

Mä oon sanonu näin että hyvä järjestäjä vaikka johtaa teatteria tarvittaessa.

Vaikka tuotantoryhmän sisällä järjestäjällä ei ole käskyvaltaa, on hän se ihminen jota tarvitaan silloin kun vastaan tulee ongelma.

Se on siinä työryhmässä sitten kun tulee, sillä ei sitä käskyvaltaa ole, mutta kun tulee pula, niin ketä huudetaan? "Missä on järjestäjä!?"

Hän toteaa esimerkkinä joutuneensa teini-ikäisenä Pyynikin kesäteatterissa työskennellessään jopa keskeyttämään näytöksen sairastapauksen johdosta. Hän ei koe tällaisten päätösten tekemisen olleen mitenkään erityisen vaikeaa. Vaikeana hän kokee kahden ihmisen välisten ristiriitojen ratkaisemisen.

Pyysin Eskoa kuvailemaan, mitä järjestäjän työ pitää sisällään Komediateatterissa. Hän kokee sen sisältävän monia asioita. Järjestäjän tulee olla työryhmän ytimessä paikalla. Järjestäjän tulee tietää mistä työryhmä puhuu jo ennen harjoitusten alkamista. Järjestäjän työ alkaa ensimmäisistä palavereista, joissa käydään läpi esimerkiksi milloin on ensimmäinen lukuharjoitus. Järjestäjä keskustelee ohjaajan kanssa missä luetaan ja pitää huolta, että tila on siihen sopiva. Järjestäjän tulee myös poimia käsikirjoituksesta häntä koskevia asioita. Mikäli käsikirjoituksessa mainitaan näyttelijän siirtävän kellon kaapin päälle, tietää järjestäjä että näytelmään tarvitaan kello ja kaappi. Vaikka kyseessä on iso työ, on järjestäjän koottava nämä asiat itse käsikirjoituksesta. Eskon mukaan järjestäjän ammatti on monipuolisin teatterin työ.

Se pitää hirveen paljon sisällään, mä en osaa niinkun, eritellä sitä mutta ennen kaikkea siinä työryhmän ytimessä pitää olla paikalla. Tietää mitä siellä puhutaan, mitä puhutaan ennen harjoitusten alkua ja, se järjestäjän työhön alkaa siitä kun tulee tieto että tota, on ensimmäiset palaverit. Se alottaa siellä, se kuuntelee, sieltä tulee tieto koska on ensimmäinen lukuharjoitus, palaveri ohjaajan kanssa missä luetaan, kuinka luetaan, pistää tilat kuntoon, hoitaa, se lähtee siitä. Ja koko aika se kirjaa et kun, no sä oot nyt jo tehny, sä tiedät että jos kirjassa lukee että ”Anneli ottaa seinäkellon seinältä ja vie sen kaapin päälle” ni tarpeistoon tarvitaan kaappi ja seinäkello. Et se kokoominen sieltä ja, se, se on iso työmaa mutta.

Kysyin häneltä, näkeekö hän nykyisessä tilanteessa korjattavia ongelmakohtia. Hänen mukaansa järjestäjän ja tarpeistonhoitajan työt tulisi saada jaettua kahdelle eri työntekijälle, mutta tähän ei Komediateatterilla valitettavasti ole resursseja.

Siis meidän ongelmakohta on siinä että me tarvittas yks vakanssi lisää, jollonka pystyttäs tekeen tarpeistonhoitaja ja järjestäjän työ erikseen. Tosin niitäki täytyy viedä ristiin ettei se ihan yksi yhteen menis mutta, mutta tota yksinkertaisesti talous tulee vastaan, meillä on niin pieni katsomo, me ei siihen pystytä.

Esko toteaa Komediateatterin olevan "valtion peukalon alla", viitaten tällä Komediateatterin VOS-rahoitukseen, mistä syystä johtuen vakanssien lisääminen ei ole kovin yksinkertaista. Järjestäjän työn kehittämisen hän kokee olevan hyvin persoonakohtaista, jokaisella on omat näkemyksensä ja visionsa siitä mihin suuntaan toimea kannattaisi kehittää. Järjestäjän oman työn kehittämisessä hän näkee tärkeimpänä verkostojen hankinnan.

Mutta suurin oma, oman työn kehittämisen kannalta järjestäjällä on se verkoston hankkiminen.

Hän kokee ihmisten kanssa keskustelemisen tärkeäksi, sen avulla ihmiset muistavat paremmin kenen kanssa on tekemisissä ja syntyy tuttavuussuhde. Järjestäjän on siis hyvä hallita small talkia. Tärkeäksi hän kokee myös auttaneiden tahojen muistamisen sekä palkitsemisen, esimerkiksi antamalla vapaaliput esitykseen. Vastavuoroisuus on ehdottoman tärkeää. Vapaaliput ovat pieni hinta esimerkiksi tuhat euroa maksaneesta tarpeistosta.

Ja se on tärkeää et jos sul on siellä hyvä kontaktihenkilö joka todella auttaa sua, sun täytyy häntä jotenkin muistaa tai palkita.

Pyysin Eskoa lopuksi nostamaan vielä esiin asioita, jotka hän kokee tärkeäksi mainita. Hän mainitsee jo aiemmin esiin tulleen kulttuurien tuntemisen. Tärkeänä hän pitää myös erilaisten työkalujen hallinnan. Mikäli näyttelijä käyttää esityksessä jotain työkalua, on järjestäjän pystyttävä tarpeen tullen hänelle neuvomaan kuinka sitä oikein käytetään.

Tuoppa tohon tavallinen pitkä lankkuhöylä näyttelijälle niin se kättelee pyörittelee mikä tää on. Et se pitää "otat näin kiinni ja nooin ja nostat ja nooooin ja nostat."

5.2 Annikaisa Pietilä

Toinen haastateltavani on Annikaisa Pietilä, joka työskentelee Tampereen Komediateatterin järjestäjänä. Hän on vuodesta 2003 työskennellyt kesäisin järjestäjä-

tarpeistonhoitajana ja oman arvionsa mukaan pari, kolme vuotta sitten siirtyi työskentelemään kokoaikaisesti. Hän on pohjakoulutukseltaan metalliartesaani.

Pyysin häntä kuvailemaan tyypillistä järjestäjän työpäivää. Harjoituskaudella järjestäjä saapuu teatterille viimeistään puolta tuntia ennen harjoitusten alkamista ja tarkistaa, että tilat ovat harjoituskunnossa. Hän laittaa paikoilleen tarvittavat tarpeistot riipuen siitä mitä kohtausta harjoitellaan.

...jos harjotukset alkaa vaikka kymmeneltä niin sitten ihan viimeistään puolta tuntia ennen tänne ja valot päälle ja ovet auki ja sillain että kattoo että näyttämö on kunnossa ja että mistä ruvetaan harjotteleen ni sen mukaan sitten kaikki huonekalut ja tarpeistot ja.

Harjoitusten aikana hän siirtää tarpeistot ja lavasteet oikeille paikoilleen, esimerkiksi silloin kun sama kohtaus harjoitellaan uudelleen. Viime aikoina hän on toiminut harjoituksissa myös kuiskaajana.

...mä nyt oon ollu siis kuiskaajana tossa niin siis se homma siinä harjotusten aikana ja tietysti se tarpeiston kuljetuski sitten jos mennään uudestaan jotain kohtauksia.

Aamu- ja iltaharjoitusten välillä on tauko, jonka aikana kerkeää askarrella tai teemmään hankintoja. Sen voi myös pitää vapaana, mikäli siihen on ajallisesti varaa. Annikaisa koki että esimerkiksi tarpeiston hankkiminen kannattaa hoitaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa pois alta, mutta viimeistään viikkoa ennen ensi-iltaa kaiken tulisi olla valmiina.

...kannattaa mahdollisimman aikasessa vaiheessa tehdä koota kaikki tarpeistot ja tommosia mitä tarttee...

Iltaharjoitukset menevät samalla tavalla kuin aamuharjoitukset ja harjoitusten päätyttyä järjestäjä varmistaa että kaikki ovat poistuneet ja sulkee talon.

Sitte illalla taas alkaa harjotukset niin sama homma, ovet auki ja näin. Sitte harjotus päättyy niin katotaan että ihmiset pääsee ulos täältä ja sitte laitetaan firma säppiin ja lähetään kotiin.

Esityspäivinä järjestäjä saapuu paikalle puolitoista tuntia ennen esityksen alkua, tosin tarkka ajanmääre riippuu siitä kuinka paljon mikäkin esitys vaatii valmistelua. Hän tarkistaa että lava on esityskunnossa ja varmistaa, että tarpeistot ja puvut ovat oikeilla paikoillaan.

Mut sitte esityspäivänä noin puolitoista tuntii ennen esitystä tai mitä se nyt sitte vaatiikaan, kuinka paljon laitettavaa ni tänne ja näyttämö valmiiks ja kaikki katoaan et kaikki on paikoillaan kaikki tarpeistot ja puvut ja kaikki.

Ennen näytelmän harjoituskauden alkamista järjestäjä hankkii itselleen tuotantoryhmän jäsenten puhelinnumerot, informoi heitä mistä Komediateatterin ovesta on kulku harjoituksiin sekä toimittaa heille aikataulut ja käsikirjoitukset mikäli he eivät niitä ole vielä saaneet. Annikaisa kuitenkin koki, että sen suurempia järjestäjän tehtäviä ei ole ennen harjoituskauden alkamista.

...no järjestäjällähän ei välttämättä ois kauheesti tekemistä ennen mitään harjoituksia että tietysti nyt pitää saada kaikkien puhelinnumerot esimerkiks ja opastaa niitä et mistä kuljetaan ja näin ja mahdollisesti toimittaa niille noi plarit ja aikataulut jos ei niillä oo...

Sen sijaan tarpeistonhoitajan työtehtävät on aloitettava jo ennen harjoitusvaiheen alkamista. Ensimmäisiin harjoituksiin olisi hyvä saada jo jonkinlainen harjoitustarpeisto. Vasta sen jälkeen kannattaa etsiä lopullista tarpeistoa, sillä siihenkin saattaa tulla muutoksia.

...no tarpeistonhoitajan homma on sit vähän eri et pitäis edes jonkunäkönen harjoitustarpeisto saada siihen niihin ekoihin harjoituksiin jo ja sitten sit vasta sen jälkeen ehkä kannattaa ruveta kattoo et mitä ne lopulliset on. Että ku sieltä ne kuitenkin vaihtelee ja tulee kaikkea toiveita...

Vasta harjoituskaudella selviää tarkalleen mitä kaikkea tarpeistoa saatetaan vielä tarvita, mutta kaikesta huolimatta kaiken tarpeiston tulisi olla valmiina viikkoa tai kahta ennen ensi-iltaa. Hän kuitenkin myöntää että ihan aina siinä ei onnistuta.

...kaikki tarkentuu aina siinä harjoituskaudella että mitä sieltä tulee lisää kaikkee toiveita että mitä pitäis olla ja sitte viikkoo tai kahta ennen ensi-iltaa kaikki pitäis olla valmista, kaikki tavarat valmiina. Mutta eihän se aina mee niin.

Näyttelijät suhtautuvat tarpeistoon hyvin eri tavalla, osa on erittäin tarkkana, että alusta asti päästään harjoittelemaan lopullisella tarpeistolla ja osalle tarpeiston saapumisajankohdalla ei ole juurikaan merkitystä.

Jotkut näyttelijäthän on hirveen tarkkoja siitä et pitää heti olla kaikki, kaikki melkein lopullista ja näin. Sit joillain ei oo yhtään väliä kuhan ny joskus tulee.

Keskustelimme järjestäjän toimenkuvasta nimenomaan Tampereen Komediateatterissa. Annikaisa toteaa että hänelle ei ole annettu minkäänlaisia suoranaisia ohjeita tai esimerkiksi listaa asioista joista tulisi hoitaa, vaan monesti asioista sovitaan tapauskohtaisesti.

Joo siis mullehan ei oo sillain mitään ohjeita annettu koskaan että, tai mitään listaa että nää sun pitäis tehdä, ja on edelleenki jotain semmosia asioita että en oo ihan varma kenelle ne kuuluu, sekin katotaan sitte aina tapauskohtaisesti.

Mikäli esimerkiksi tarpeistonhankinnassa on tullut vastaan jotain vaikeampia hankittavia, on hän saanut apua teatterin muulta henkilökunnalta hankinnassa. Joskus on tosin tullut tilanteita, joissa ei ihan täsmälleen oikeanlaista tarpeistoa olla pystytty hankkimaan. Tällöin on yleensä päädytty jonkinlaiseen kompromissiratkaisuun.

...jos on ollu jotain tosi vaikeeta ni sit mä oon menny tonne toimistoon nykii hihaa että oisko, voisko joku, oisko jollain jotain suhteita johonkin et tämmönen tarvis.

Kysyin Annikaisalta, että mitä järjestäjän ammatista tulisi tietää ennen kuin siihen ryhtyy. Hänen mukaansa on tärkeää ymmärtää, että järjestäjän ammatti ei ole mikä tahansa toimistotyö, vaan täytyy hyväksyä se että töissä ollaan aamusta iltaan eikä minuutteja tai tunteja kannata laskea että milloin pääsee pois.

...tää ei oo ihan mitä tahansa toimistotyötä että semmosella asenteella että joudu oleen aamusta iltaan...

Silloin kun töitä on, ne on tehtävä kunnolla. Tärkeänä seikkana hän nostaa esiin ihmisten ymmärtämisen, erityisesti siitä syystä että Komediateatterilla ei ole vakituisia näyttelijöitä vaan jokaisessa tuotannossa on vaihtuvat näyttelijät.

...täytyy niinku ymmärtää ihmisiä tässä ammatissa. Kuitenkin on aina eri ihmiset joka progiksessa ja ja ainaki tässä talossa ku ei oo vakituista näyttelijähenkilökuntaa.

Järjestäjän ei myöskään kannata provosoitua herkästi, vaan suositeltavaa on mennä eteenpäin rennolla asenteella. Järjestäjän tulisi siis mielellään olla aktiivinen, avoin, reipas ja positiivinen ihminen.

...pitää olla siis sillai sosiaalinen että tulee kaikkien kans toimeen eikä provosoidu mistään.

Järjestäjä on yleensä se henkilö, jonka muu tuotantoryhmä näkee ensimmäisenä aamulla. On siis tärkeää, että järjestäjä tulee kaikkien kanssa toimeen. Sovitteleva luonne auttaa ongelmatilanteissa.

Että kenelläkään ei tuu ainakaan järjestäjän puolesta semmosta fiilistä ettei haluais tulla töihin.

Järjestäjän on tärkeää olla aina ajoissa paikalla jotta hän voi sopia käytännön asioista tuotantoryhmän kanssa heidän saapuessaan paikalle. Järjestäjän tulee olla tilanteen päällä koko ajan ja tietää missä mennään.

...on paikalla kun näyttelijät tulee ja ohjaaja tulee ja tekninen henkilökunta ja sopii niitten kanssa kaikista käytännön asioista...

...täytyy olla tilanteen päällä koko ajan ja ymmärtää että missään mennään...

Kysyin Annikaisalta, osaako hän sanoa millainen pohjakoulutus auttaisi järjestäjän työssä. Hän ei suoranaisesti osannut sanoa yhtä yksittäistä ammattikoulutusta josta voisi olla apua, mutta luetteli asioita joista olisi hyvä tietää jotakin. Järjestäjän tulisi ottaa selvää teatterin eri lajeista sekä merkittävistä teoksista, jotta tietää mistä keskustellaan.

...semmonen oma aktiivisuus ottaa selvää teatterin eri lajeista ja vähän semmosista merkittävästä teoksista ja vähän että tiedetään mistä puhutaan...

Myös esimerkiksi musiikin termistöstä olisi hyvä ymmärtää jotain. Ammatillisen koulutuksen sijaan hän korosti järjestäjän omaa sivistyneisyyttä, järjestäjän tulisi itse aktiivisesti pyrkiä ymmärtämään teatterimaailmaa.

Keskusteltaessa järjestäjän ammatin kehittämisestä Tampereen Komediateatterissa, Annikaisa ei osannut sanoa suoraan sen suurempia ongelmakohtia. Usein tulee vastaan tilanteita, joissa hän miettii miten asian olisi voinut hoitaa toisellakin tavalla, mutta yleensä kyseiset tilanteet unohtuvat ongelman ratkettua.

Ehkä ne on sit niin pieniä asioita semmosia ettei, ei oo jaksanu vaivata päättään sitte sen enempää ku sen hetken että on kironnu jotain asiaa että miks tääki on näin.

Selkeänä ongelmana hän mainitsee varastotilojen vähyyden, tarpeiston säilyttämiselle tulisi olla enemmän tilaa.

No mulla tulee vaan mieleen noi varastot että kun ne on niin pirun täynnä kaikkee että tiloja vois olla enemmän. Kaikelle säilyttämiselle.

5.3 Terhi Edwards

Terhi Edwards on Tampereen Teatterin pitkäaikainen järjestäjä. Hänellä on alan työkokemusta kertynyt jo kunnioitettavat kolmekymmentä vuotta, Tampereen Teatterin lisäksi esimerkiksi myös Pyynikin kesäteatterissa.

...mä oon toiminu Pyynikin kesäteatterilla järjestäjänä useempanakin kesänä ja tarpeistonhoitajana.

Hän on alun perin aloittanut Tampereen Teatterissa henkilökunnan vahtimestarina ja puhelinvaihteen hoitajana, josta häntä kysyttiin järjestäjän työhön. Hänellä ei aloittaessaan ollut ammatillista pohjakoulutusta.

Mä päädyin ensin Tampereen Teatterin valvomoon eli siis henkilökuntavahtimestariksi ja puhelinvaihteen hoitajaksi. Mä olin siinä vuoden ja silloin sen hetkinen järjestäjä lähti opiskelemaan sairaanhoitoalaa ja multa kysyttiin että oisinko mä kiinnostunu siitä työstä. Ja sitä kautta päädyin.

Mä oon ihan ylioppilas pohjalta, mulla ei oo siis minkäänlaista ammattii eikä järjestäjän ammattiin taida ollakaan valmistavaa koulutusta että se on ammatti joka opitaan työn, työtä tekemällä.

Terhin kuvaillessa järjestäjän työtä esille nousi tiedon välittäminen. Järjestäjän olemassaololla varmistetaan se, että ohjaajan ei tarvitse tiedottaa useaa ihmistä samoista asioista montaa kertaa, vaan hän informoi järjestäjää ja järjestäjä varmistaa että tieto menee asianomaisille ihmisille perille. Hän on monesti laatimassa harjoitusaikataulua yhdessä ohjaajan kanssa ja laatii myös harjoituslistan sekä merkitsee ylös mahdolliset muutokset.

Järjestäjä on henkilö, jotta ohjaajan ei tarvii kertoa kymmenille ihmisille samoja asioita joka päivä. Niin se kertoo järjestäjälle asiat, mitä harjotellaan, useesti tehdään yhdessä harjotusaikataulu sen perusteella ketä on käytettävissä. Sen jälkeen mä kerron kaikille muille. Näyttelijöille, tai teen harjotuslistan minkä mukaan edetään, pidän huolen että jos se muuttuu niin teen ne muutokset.

Harjoitusten alkaessa Terhi tapaa ohjaajan ja varmistaa, että harjoituslista pitää edelleen paikkansa. Hän tiedottaa eri toimijoita, kuten näyttämö- ja valotekniikkaa vaihdoista ja siitä, mitä harjotellaan milloinkin. Harjoitusten aikana hän kuuluttaa myös näyttelijöille mitä kohtausta harjotellaan milloinkin.

Kerron näyttämötekniikalle, valolle, äänelle, tarpeistolle, näyttämömiehille mitä tarvitaan, mitä harjotellaan, millon vaihdetaan, millon kohtaus vaihtuu, kuulutan sen näyttelijöille et nyt siirrytään siihen ja siihen kohtaukseen nyt tarvitaan nää ja nää ihmiset näyttämölle.

Terhi tekee myös toimistohommia, kuten huolehtii vierailijoiden työtunneista jotta he saavat palkan. Mikäli harjoituksissa nousee esiin kysymyksiä tai selvitettäviä asioita, on järjestäjän vastuulla selvittää asiat.

Myöskin sitten niinkun markkinointi, toimisto, mä pidän kirjaa vierailijoiden työtunneista tai harjotuskerroista jotta ne saa palkan. Et kyl se niinkun hyvin semmonen, semmonen työ on et sä pidät huolen että kaikki tietää missä mennään.

Mikäli esimerkiksi tarpeistonhoitaja on hankinnoilla, järjestäjä kirjaa ylös häntä koskevan informaation ja välittää sen hänelle.

Samaten jos tarpeistonhoitaja lähtee pois hankinnoille, ni mä sillä välillä kirjaan niitä asioita mitä hänelle tulee tai kenelle tahansa.

Järjestäjän vastuulla on pitää huolta että tauko pidetään oikeaan aikaan ja että se ei veny. Hän katsoo myös että harjoitukset loppuvat sovittuna aikana ja varmistaa mistä kohtaa jatketaan seuraavissa harjoituksissa.

Samoten ku harjotus päättyy että harjotus päättyy kello on kolme ja huomenna jatketaan siintä tai illalla jatketaan, mistä jatketaan.

Esityspäivinä hän tarkistaa että lava on esityskunnossa ja kaikki tarvittava on paikallaan. Hän myös varmistaa että näyttelijät saapuvat paikalle puoli tuntia ennen esityksen alkua.

Esityspäivinä sitten illalla esityksissä mä ensisijaisesti pidän huolen että näyttelijät on paikalla puoli tuntia ennen esitystä, lava on laitettu tai siis ka- toi näyttämö on mä tarkistan että se on kunnossa, tavarat on paikoillaan.

Terhi vastaa yleisölle annettavista soitoista, jotka tulevat kymmentä, viittä ja minuuttia vaille ennen esityksen alkamista. Näyttelijöiden siirryttyä alkuasemiin hän antaa merkin valo-ohjaamoon ja esitys voi alkaa.

Sen jälkeen mä annan yleisölle soitot, kymmentä vaille, viittä vaille, minuuttia vaille. Katson että näyttelijät on alkuasemissaan, annan valo-ohjaamoon merkin että täältä voidaan alottaa.

Järjestäjä kellottaa esityksen, jotta nähdään että se pysyy aina saman mittaisena. Mikäli esitys on venynyt esimerkiksi kymmenen minuuttia, on selvää että jokin ei mene samalla tavalla kuin ensi-illassa. Tarpeen vaatiessa esitystä valvomaan kutsutaan ohjaaja, joka näkee mahdollisesti muuttuneet asiat ja pystyy puuttumaan niihin.

Mä kellotan sen esityksen jotta se ei pitene tai lyhene. Näyttelijöillä on taipumusta keksiä omia repliikkejä ja sit ku se lähtee pitenee jos se pitenee viis minuuttia, kymmene minuuttia ni sillohan siellä joku puhuu omiaan jollon sitten soitetaan ohjaaja paikalle valvoon esitystä ja et kenties korjaan niitä asioita mitä siä ei tehdä samanlailla kuin on tehty ensi-iltana.

Järjestäjän tuotantoprosessia kuvatessa Terhi kokee tärkeäksi aikataulun hyvän hahmottamisen. Hän kokee, että hänellä on hyvä arviointisilmä sen suhteen, tuleeko kiire tai keskitytäänkö harjoituksissa vääriin asioihin.

No, mun mielestä järjestäjällä pitäis olla aika hyvä näkemys siitä aikataulusta, siis aikataulut on, on niinku mun mielest semmosta mitä järjestäjä seuraa että, että ne harjotukset etenee.

Kaiken kaikkiaan hän kuvaa harjoituksia monen asian yhteensovittamisena sekä tiedon keräämisenä. Tuotantovaiheessa järjestäjä merkitsee pääkirjaan esimerkiksi kaikki iskut ja vaihdot sekä niiden mahdollisesti muuttuessa korjaa merkinnät.

Mut harjotusaikana ni sehän on hirveen monen asian yhteensovittamista ja itse asiassa lähinnä kai sen tiedon keräämistä että mitä kukakin kullonkin tekee ja pääkirjaan mää merkkään musiikki, useesti merkkään musiikki-iskut, merkkään tarpeistovaihdot, merkkään näyttämövaihdot, näyttelijöiden vaihdot ni se on semmosta pienen tiedon keräämistä ja muuttamista koska nehän vaihtuu joka päivä.

Keskustellessa hyvän järjestäjän taidoista ja ominaisuuksista Terhi nostaa esiin rauhallisuuden. Mitä rauhallisempaa järjestäjä pysyy, sitä rauhallisempaa pysyy myös muu tuotantoryhmä.

Et mitä rauhallisempaa itte pysyy ni sitä rauhallisempaa pysyy koko muu porukka.

Tärkeäksi hän koki myös kokonaisvaltaisen havainnointikyvyn, järjestäjän on koko ajan oltava kartalla siitä mitä tapahtuu.

...kokonaisvaltasta havainnointikykyä että sää havaitset ympärillä tapahtuvia asioita.

Terhi on myös työsuojaletuutettu ja kiinnittää erityistä huomiota mahdollisiin vaaratilanteisiin. Tärkeää on varmistaa että esimerkiksi kulkureitit ovat puhtaat ja että valoa on tarpeeksi.

...ni mä varmaan kiinnitän aika paljon huomioo myöskin semmoseen vaaratilanteisiin tai heittimien sijotteluun että ne ei osu päähä ja, ja että valoo on tarpeeks sivunäyttämöillä ja kulkutiet on puhtaat...

Hän mainitsee hyväksi ominaisuudeksi myös ihmisten kanssa toimeen tulemisen.

...täytyy tulla ihmisten kans toimeen.

Kysyin Terhiltä, tuleeko hänelle mieleen mahdollista pohjakoulutusta, josta voisi olla apua järjestäjän ammatissa. Hän kertoi käyneensä vuonna 1997 tuottajakoulutuksen ja koki siitä olleen hyötyä. Hänen mukaansa järjestäjä ja tuottaja joutuvat tulemaan toimeen paljolti samojen asioiden kanssa. Poikkeuksena tosin raha-asiat, niiden kanssa järjestäjä ei suoranaisesti kovin paljoa kamppaile.

Mää oon varmaan ysiseitemmän käyny tuottajan ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen järjestämän tuottajakoulutuksen. Mun mielestä siintä on paljon apua. Ne on hyvin pitkälle samoja asioita minkä kanssa järjestäjä joutuu kun tuottajakin tuleen toimeen paitsi ei sen rahan, luoja kiitos. Mutta muuten hyvin pitkälle samoja asioita.

Pyysin Terhiä tuomaan esiin asioita, joita kannattaa ottaa huomioon ennen kuin ryhtyy järjestäjäksi. Ensimmäisenä huomiona hän nosti esiin sen, että järjestäjä on aina töissä. Vaikka harjoituksissa ei tarvittaisi jatkuvasti muita tuotantoryhmän jäseniä, kuten ääni- tai valotekniikkaa, on järjestäjä siitä huolimatta aina paikalla.

Siitä kannattaa tietää se että sä olet aina töissä. Sä oot lukuharjoituksesta viimeeseen esitykseen, vaikka siä ei tarvittas kaikkia näyttelijöitä, vaikka siä ei tarvittas joka harjoituksessa kaikkia tarpeistoja ja ääntä ja valoo ja näyttämömiehiä tai mitä tahansa, järjestäjä on aina paikalla.

Hänen mukaansa järjestäjän työ on erittäin sitovaa ja sen myötä oma henkilökohtainen elämä jää hyvin vähiin. Töitä on viitenä päivänä viikossa aamulla ja illalla sekä lauantaina työpäivä kestää kaksitoista tuntia.

Eli siis se että se on todella sitova, siinä saa heittää hyvästit niinku omalle henkilökohtaselle elämälle. Sä olet kuusi päivää viikosta töissä aamu ilta aamu ilta aamu ilta ja lauantaina kakstoista tuntia.

Esimerkiksi viikottaista samaan kellonaikaan tapahtuvaa harrastusta ei pysty aloittamaan. Myös sosiaalinen elämä jää hyvin vähäiseksi. Hyvänä puolena hän nostaa esiin työpäivien erilaisuuden. Erityisen palkitsevina hän mainitsee tilanteet jolloin saa itse vaikuttaa työhönsä.

Sitten ne hyvät puolet on se et joka päivä on erilaine. Et et ikinä ei oo kahta samanlaista työpäivää, parhaimmillaan se työ on kun sää saat siihen vaikuttaa riippuen ohjaajasta kuinka paljon se sua käyttää.

Hän kuvailee järjestäjän työtä myös staattiseksi, järjestäjä usein vain istuu ja vaikuttaa siltä ettei hän tee mitään vaikka hän havainnoi koko ajan tilannetta sekä pysyy kartalla siitä mitä tapahtuu.

...sä kuuntelet kuitenkin koko ajan mitä tapahtuu, sä katsot kuitenkin koko ajan mitä tapahtuu mutta se on hyvin staattista aika ajoin.

Kysyin Terhiltä hänen näkemystään järjestäjän ammatista Tampereen Komediateaterissa ja hän koki sen poikkeavan suuresti omasta toimenkuvastaan johtuen siitä, että siihen on sisällytetty useamman eri ammatin työtehtäviä kuten näyttämömiehen sekä tarpeistonhoitajan tehtäviä.

Siä se on vähän erilainen, se on selkeesti paljo, tai siihen on sisällytetty se tarpeistonhoito ja pukijan ja näyttämömiehen työt.

Hän tosin toteaa tehneensä itsekin muiden toimijoiden töitä kuten näyttämömiehen tai tarpeistonhoitajan. Hänen mukaansa tämä johtuu siitä ajatusmallista, että kerta järjestäjä ei esityksen aikana tee mitään, niin hän pystyy hoitamaan muita työtehtäviä.

Että järjestäjä on useesti myöski se joka otetaan sitte korvaan jos jostain joku puuttuu tai sairastuu ni ajatellaan että, kun se ei varsinaisesti tee sen esityksen aikana mitään ni se, se voi tehdä nää, näitten muitten hommat.

Hän mainitsee jopa näytelleensä joskus. Nykyisin hän kuitenkin pääasiallisesti tekee pelkästään järjestäjän tehtäviä, jotta poikkeustapauksessa, kuten esimerkiksi sairaskohtauksen tai tulipalon sattuessa hän olisi helposti saatavilla. Poikkeustilanteessa järjestäjä keskeyttää esityksen ja hän on esityksen aikana näyttelijöiden esimies.

Mut että aika pitkälle nykyään yritetään pitää mut niinkun erillään vaihdoista että, että ois sitten käytettävissä jos näyttämöllä tapahtuu keskeytys tai että sä joudut keskeyttään esityksen tai tulee sairaskohtaus tai tulee palohälytys tai joku muu, että mä olisin sit saatavilla jos jotain esityksen aikana tapahtuu. Koska järjestäjä on se, joka keskeyttää esityksen, järjestäjä on esityksen aikana näyttelijöitten esimies.

Terhi koki että järjestäjän työtä pystyy edelleen kehittämään ja siihen on paljon mahdollisuuksia. Esimerkiksi työsuojelu tai hyvinvointi ovat asioita, joihin järjestäjä voi tutustua paremmin mikäli haluaa työlleen lisää sisältöä. Järjestäjän työ antaa hyvät mahdollisuudet myös oman toimenkuvan laajentamiseen.

...mun mielestä sitä työtä pystyy edelleen kehittää, siin on paljon mahdollisuuksia...

Pyysin häntä pohtimaan lopuksi, kumpi on yleisempi tapa organisoida järjestäjän työ, Tampereen Teatterin tapa vai Tampereen Komediateatterin tapa. Hän koki sen riippuvan kyseessä olevan teatterin koosta. Isoissa teattereissa järjestäjä on pääasiallisesti järjestäjä, mutta pienemmissä teattereissa siihen on yhdistetty useampi toimenkuva.

Se riippuu teatterin koosta. Mä luulen että isoissa teattereissa järjestäjä pääsääntöisesti on vaan järjestäjä, mut tiedän että monissa pikkuteattereissa se on, on yhdistelmä työ.

Terhin näkemyksen mukaan yhdistelmämalli on se, jonka suuntaan ollaan siirtymässä entistä enemmän.

Ja uskon että siihen suuntaan tullaan meneen, että et kyl se vaan tulee oleen niin että, että töitä tullaan yhdistään.

Hän tosin mainitsi, että pitää järjestäjän ja kuiskaajan toimenkuvien yhdistämistä kaikkein epäsovivimpana vaihtoehtona, sillä järjestäjä ei pysty olemaan lavan takana samaan aikaan kun hänen tulisi olla katsomossa.

...itse henkilökohtasesti pidän sitä kuiskaaja-järjestäjän työtä niinku kaikkein epäsovivimpana koska sä et voi olla näyttämön takana ja katsomossa yhtä aikaa.

6 HYVÄ JÄRJESTÄJÄ TYÖSSÄÄN

Haastatteluissa korostui monenlaiset ominaisuudet. Kaikkien vastauksissa tuli ilmi se, että järjestäjän on taivuttava moneksi. Teatterimaailmassa kaikki on mahdollista ja järjestäjän on pystyttävä omaksumaan mitä moninaisempia tehtäviä. Kaikkien haastateltujen vastauksissa korostui sosiaalisuus ja erilaisten ihmisten kanssa toimeen tuleminen, ymmärrettävistä syistä. Järjestäjä on koko tuotantoprosessin ajan jatkuvasti yhteyksissä koko työryhmän kanssa, jolloin on äärimmäisen tärkeää, että hän kykenee tulemaan kaikkien kanssa toimeen. Järjestäjä vastaa pitkälti myös tiedon kulkemisesta, ja hyvien välien säilyttäminen eri toimijoiden välillä edesauttaa myös tässä. Järjestäjä on ihminen, jonka muu työryhmä näkee ensimmäisenä aamulla ja viimeisenä illalla. Järjestäjällä on siis suuri merkitys työryhmän yleiseen viihtyvyyteen ja yhteishenkeen.

Tärkeänä ominaisuutena korostui myös järjestelmällisyys sekä kokonaisuuksien hallinta. Järjestäjällä on koko tuotantoprosessin ajan monta asiaa huomioitavana yhtä aikaa. Sen lisäksi, että järjestäjän tulee pystyä hoitamaan omat moninaiset työtehtävänsä, on hänen oltava koko ajan ajantasalla myös muiden toimijoiden tehtävien etenemisestä. Järjestäjä on usein ohjaajan ja näyttelijöiden lisäksi ainoa tuotantoryhmän jäsen harjoituksissa, ja tästä syystä erityisesti siellä käytävä keskustelu on järjestäjän syytä painaa mieleen. Hän kun on se ihminen, jonka tulee kyseinen informaatio välittää eteenpäin. Monien asioiden hallinta vaatii järjestäjältä kiitettävät määrät organisointikykyä, jotta hoidettavat asiat eivät pääse unohtumaan. Järjestäjän tulee olla koko ajan tilanteen päällä, hän on usein se ketä kaivataan kun jotain menee pieleen.

Järjestäjän ammatissa vaaditaan myös nopeaa päätöksentekokykyä. Mikäli kesken esityksen tapahtuu jotakin poikkeavaa, kuten sairastapaus tai palohälytys, on järjestäjän tehtävä keskeyttää näytös ja huolehtia että sairastunut saa apua tai että ihmiset pääsevät turvallisesti poistumaan teatterin tiloista. Tästä johtuen järjestäjän tulee tietää kuinka poikkeustilanteessa menetellään. Esimerkiksi vuonna 2008 julkaistussa Priiman haastattelussa järjestäjä Petri Palo kertoi, kuinka hän joutui keskeyttämään esityksen lentolaitteen mentyä rikki (Rask 2008). Järjestäjä pitää huolen siitä että hä-

täpoistumistiet ovat esteettömät. Hänen tulee myös tietää missä sijaitsevat vaah-
tosammuttimet sekä ensiaputarvikkeet. Järjestäjän tehtävä on huolehtia, että mah-
dollisesta vaaratilanteesta selvittää minimaalisilla vahingoilla.

Kahdessa haastattelussa nousi esiin taiteentuntemus. Järjestäjän on kyettävä hah-
mottamaan kulloisenkin tuotannon tyyli ja pidettävä siitä linjasta kiinni. Mikäli tuotan-
nossa oleva näytelmä sijoittuu 1800-luvun Ranskaan, on siihen tarvittava lipasto eri
näköinen kuin 2000-luvun Suomeen sijoittuvassa näytelmässä. Näytelmän tyyli hah-
mottuu usein tuotantoryhmän välisissä keskusteluissa, mutta järjestäjän on jo käsikir-
joitusta ensimmäistä kertaa lukiessaan osattava hahmottaa edes suurin piirtein min-
kä tyylisestä tuotannosta on kyse. Näytelmän tuotantoprosessi etenee huomattavasti
helpommin, mikäli kaikki työryhmän jäsenet ovat alusta asti samalla viivalla tehtävän
produktion tyyli- ja laajista.

On tärkeää tiedostaa myös järjestäjän työn vaihtelevuus. Vaikka järjestäjä istuukin
paljon katsomossa seuraamassa näytelmän harjoituksia, hoitaa hän myös juoksevia
asioita jotka vaihtelevat päivästä toiseen. Satu Paloniemi, Eturivin kunkku -blogin pi-
täjä, haastatteli Jyväskylän kaupunginteatterin tuotantojärjestäjää Antti Soinista blogi-
tekstiään varten, ja hän toi hyvin esiin nimenomaan järjestäjän työn vaihtelevuutta
(Paloniemi 2016).

Haastateltavien vastauksissa korostui myös järjestäjältä vaadittava rauhallisuus. Jär-
jestäjän työ saattaa olla hektistä ja aika ajoin stressaavaa, mutta järjestäjän tulisi siitä
huolimatta pysyä rauhallisena ja tilanteen päällä. Harva tuotanto etenee täysin ilman
ongelmia, ja on tärkeää, että järjestäjä hoitaa tilanteen antamatta oman stressinsä
ottaa valtaa. Tällöin esimerkiksi näyttelijät pysyvät myös rauhallisina ja keskittyvät
paremmin työhönsä liian stressaamisen sijaan. Järjestäjä työskentelee usein varsin
taiteellisten persoonien kanssa, jolloin on tärkeää, että järjestäjä pyrkii ymmärtämään
heitä parhaansa mukaan eikä provosoidu herkästi.

Järjestäjän on erityisen tärkeää hallita työturvallisuuteen sekä työhyvinvointiin liittyvät
asiat. Mikäli esityksessä esimerkiksi näyttelijät syövät oikeita elintarvikkeita, on niiden
oikeaoppinen säilyttäminen järjestäjän vastuulla. Järjestäjällä olisi siis syytä olla suo-
ritettuna hygieniapassi. Johtuen järjestäjän olennaisesta roolista eri toimijoiden väli-

sen kommunikaation organisoimisessa, on hän myös ensimmäinen joka kykenee havaitsemaan mikäli jollain taholla on liikaa tekemistä ja liian vähän resursseja. Järjestäjän tehtävä on pitää huolta siitä, että tällainen taho saa tarvitsemaansa tukea jottei esityksen onnistunut tuotanto vaarannu tämän takia. Järjestäjän ehdottomasti tärkein työtehtävä on pitää huoli, että tuotantoprosessi etenee aikataulussa ja esitys valmistuu ajallaan.

Hyvä järjestäjä pitää huolta myös omasta hyvinvoinnistaan. Ennen kyseiseen toimeen hakeutumista järjestäjäksi aikovalla tulee olla hyvä käsitys siitä, kuinka vaativa kyseinen ammatti on. Vapaa-aika jää herkästi vähiin, ja sen myötä onkin tärkeää että järjestäjä osaa välillä jättää työasiat sikseen ja keskittyä oman jaksamisensa kehittämiseen. Hyvä järjestäjä pystyy myöntämään itselleen, milloin hän tarvitsee apua ja uskaltaa myös pyytää sitä. Vaikka järjestäjä joutuu taipumaan moneksi, on silti ammatin tekijä inhimillinen ihminen jonka jaksaminen on rajallista.

6.1 Tuottaja versus järjestäjä

Järjestäjän työtä käsitellessä korostuu selkeästi myös tuottajan rooli. Järjestäjä ja tuottaja tekevät paljon samantyyllisiä työtehtäviä ja niiden keskinäinen jaottelu on selkeästi laitoskohtaista ja riippuu kyseessä olevan teatterin koosta. Otetaan esimerkiksi harjoitusaikataulun luominen. Tampereen Teatterilla työskentelevä Terhi kertoi, että hän luo harjoitusaikataulun yhdessä ohjaajan kanssa. Tampereen KomEDIATEATTERILLA työskentelevä Annikaisa sen sijaan sanoi, että hän mahdollisesti toimittaa aikataulun näyttelijöille, mutta ei ole mukana luomassa sitä sillä se on tuottajan tehtävä. Järjestäjän työ menee paljolti ristiin tuottajan työn kanssa. Voidaan kuitenkin todeta, että mitä enemmän järjestäjä joutuu hoitamaan muita työtehtäviä, kuten toimimaan pukijana tai tarpeistonhoitajana, sitä enemmän niin kutsuttuja järjestäjän toimistotehtäviä tuottaja joutuu hoitamaan.

Terhi mainitsi haastattelussaan, että hän kokee järjestäjän työn yhdistyvän jatkossa yhä enemmän jonkin toisen ammatin kanssa vaikka tähänkin vaikuttaa jälleen kerran kyseessä olevan organisaation koko. Mutta mitä enemmän järjestäjä hoitaa työnsä

ohessa myös muita työtehtäviä, sitä enemmän korostuu muun tuotantoryhmän vastuunotto. Järjestäjä on tyypillisesti se henkilö, joka on esityksen aikana aina saavutettavissa jotta hän voi reagoida mahdollisesti vastaan tuleviin ongelmakohtiin. Mutta mikäli järjestäjä toimii myös vaikkapa näyttämömiehenä ja onkin lavalla tekemässä lavastevaihtoa juuri kun näyttelijän asu sattuu hajoamaan, on silloin näyttelijöiden itse kyettävä reagoimaan tilanteeseen mahdollisimman nopeasti ilman järjestäjän välitöntä apua. Tästä syystä olisikin hyvä, että näyttelijät tietäisivät missä esimerkiksi hakaneulat tai palon sytyessä vaahtosammuttimet sijaitsevat.

Eräänlaisena nyrkkisääntönä voidaan pitää, että mitä enemmän järjestäjä tekee muita työtehtäviä, sitä enemmän muut joutuvat mahdollisesti tekemään järjestäjän tehtäviä. Järjestäjä on yleensä se ihminen, joka hoitaa koordinoinnin eri tahojen välillä tuotantovaiheen aikana. Tosin jos järjestäjä on harjoitusten ulkopuolisen ajan kiinni esimerkiksi tarpeistonvalmistuksessa, täytyy silloin tuottajan ottaa aktiivisempi rooli eri tekijöiden välisen toiminnan koordinoinnissa.

6.2 Toiminnan organisointi

Kumpi sitten on parempi tapa, se että järjestäjä tekee pääasiassa vain ja ainoastaan järjestäjän työt vai se, että järjestäjä hoitaa myös muita työtehtäviä omiensa ohessa? Suoraa vastausta on vaikea antaa. Kuten muissakin ammateissa, henkilökohtaiset kiinnostuksen kohteet vaikuttavat tähän paljon. Osa järjestäjistä kokee varmasti, että heidän työnsä on tarpeeksi laaja ja vaativa sellaisenaan, eivätkä he halua muita työtehtäviä vastuulleen. Jos taas järjestäjä sattuu esimerkiksi pitämään askartelusta, hän tuskin pahastuu tarpeistonvalmistukseen osallistumisesta. Tosin sellaisissa teattereissa, kuten Tampereen Komediateatterissa, joissa järjestäjän ammatti on selkeästi monen toimijan tehtävien summa, on myös muiden tuotantoryhmän jäsenten oltava selkeästi aktiivisempia esimerkiksi tuotannon aikataulussa etenemisen koordinoinnissa. Mikäli järjestäjä on myös pukija, kuiskaaja, tarpeistonhoitaja ja näyttämömies, on ymmärrettävää että hän ei voi aina revetä kaikkeen.

Järjestäjän hoitaessa useaa eri tehtävää korostuu koko tuotantoproduktion organisoinnin tärkeys. Järjestäjän olisi hyvä heti tuotannon alkuvaiheessa käydä keskusteluja ohjaajan ja tuottajan kanssa siitä, mitä ollaan tekemässä ja paljonko esimerkiksi mahdollisesti itse rakennettavaa tarpeistoa on tulossa. Tällöin järjestäjä saa jo alusta asti hyvän käsityksen siitä, mitä tehtäviä hänen tulee hoitaa tuotantovaiheessa. Mitä enemmän hänellä on hoidettavia tehtäviä, sitä enemmän joko tuottaja tai muu henkilökunnan jäsen joutuu ottamaan hoitaakseen järjestäjän tehtäviä kuten esimerkiksi eri työryhmän tahojen välistä informaation välittämistä. Koska järjestäjä on paikalla jokaisessa harjoituksessa, saa hän tiedon ensimmäisenä, mutta mikäli päivän aikana on tullut esiin useita eri toimijoita koskevia lisäyksiä sekä muutoksia, voi hän ilmoittaa kyseisistä asioista tuottajalle, joka puolestaan informoi asianosaisia.

Muu tuotantoryhmä pystyy edesauttamaan järjestäjän työtehtävien vähentämistä omalla toiminnallaan. Oletetaan, että järjestäjä toimii samanaikaisesti myös harjoituskuiskaajana. Mitä nopeammin näyttelijät muistavat vuorosanansa eivätkä tarvitse kuiskaajaa, sitä nopeammin järjestäjä pystyy keskittymään pelkästään järjestäjän työhön.

7 JÄRJESTÄJÄN TYÖN KEHITTÄMINEN

Vastauksissa ei selkeästi tullut esiin suurempia ongelmakohtia. Järjestäjän ammattia voi aina jatkokehittää, mutta miten riippuu paljolti siitä kuka kyseistä toimenkuvaa hoitaa. Resurssien pienentyessä taidealoilla on todennäköistä että järjestäjä joutuu jatkossakin taipumaan monenlaiseen työskentelyyn. Tärkeintä on tunnistaa omat vahvuutensa ja hyödyntää niitä parhaansa mukaan. Tuskin on olemassa mitään taitoa, mistä ei olisi jollain tasolla hyötyä järjestäjän ammatissa.

Teattereissa joissa järjestäjän ammatti on selkeästi yhdistelmä useita eri ammatteja, tulisi kiinnittää erityistä huomiota järjestäjän työhyvinvointiin. Järjestäjän työ saattaa olla aika ajoin stressaavaa, varsinkin kun hän hoitaa useaa toimenkuvaa yhtä aikaa. On tärkeää, että järjestäjällä on käytettävissään muita työntekijöitä joilta hän voi tarpeen tullen pyytää apua. Näin vältetään ylikuormituksesta sekä loppuun palamiselta. Varsinkin pienissä teattereissa on todennäköistä, että myös muut työntekijät hoitavat useaa eri toimea samaan aikaan, jolloin yhdessä tekemisen ja hyvän hallinnon roolit korostuvat selkeästi. Vaikka työtä on paljon ja tekijöitä vähän, saadaan tuotannon ammattimainen toteutus onnistumaan, kun kaikki työskentelevät yhdessä saman päämäärän edistämiseksi. Sen, että tuotanto hoidetaan ammattimaisella otteella ja hyvällä tunnelmalla, jotta lopputuloksena on nautinnollinen sekä onnistunut esitys niin tekijöiden kuin yleisönkin näkökulmasta. Tekijöiden vähyyden ei tulisi näkyä valmiissa esityksessä, vaan hyvän organisoinnin ja selkeän yhteisen päämäärän avulla varmistetaan joka tavalla onnistunut lopputuotos.

Tärkein tapa varmistaa, että järjestäjän työt sujuvat suunnitelmien mukaan on hyvin aikataulutettu ja organisoitu tuotantoprosessi. Järjestäjän tulee olla jo alusta asti tietoinen kaikesta mahdollisesta tuotantoon liittyvästä, jotta hän voi aikatauluttaa oman tekemisensä ja varata aikaa tuotantovaiheessa väistämättä ilmaantuville muutoksille. Järjestäjää ei aina välttämättä muisteta informoida tuotantovaiheen alussa käytävistä keskusteluista esimerkiksi tuottajan ja ohjaajan välillä. Järjestäjä tulisi ottaa osaksi kyseisiä palavereita jokaisessa tuotannossa, sillä järjestäjä on useasti se henkilö joka hoitaa harjoitusvaiheessa esiin tulevat pienet muutokset, kuten verhojen lisääminen vuotojen estämiseksi. Tästä syystä järjestäjän tulisi olla alusta asti tietoinen kaikesta

mahdollisesta mitä saattaa tapahtua tai muuttua, sillä hänellä on usein muutenkin jo paljolti tekemistä ja yksittäisten nopeiden asioiden hoitamiseen kuluu yllättävän paljon aikaa mitä enemmän niitä kertyy.

8 TULOSTEN PEILAUUS OMAAN KOKEMUKSEEN

Johdannossa tuli ilmi, että työskentelen itse Tampereen Komediateatterissa järjestäjä-tarpeistonhoitajana. Virallisesti olen tässä työssä aloittanut vuoden 2017 toukuussa. Sitä ennen tein kaksi kulttuurituotannon koulutusohjelman harjoittelua Komediateatterissa, joiden aikana tutustuin kyseiseen toimenkuvaan ja hoidin osana harjoitteluani joitakin siihen sisältyviä työtehtäviä. Tästä syystä koen tarpeelliseksi peilata haastattelujen kautta saamaani materiaalia myös omaan kokemukseeni.

Haastatteluissa nousi esiin monia asioita, jotka kokemukseni kautta pystyn allekirjoittamaan. Kiinnostavaa oli se, että kukaan haastateltavista ei varsinaisesti ollut alun perin hakenut järjestäjäksi, vaan päätynyt kyseiseen toimenkuvaan muuta kautta. Samoin kävi itselleni. Järjestäjän työ on luottamusta vaativa ammatti ja järjestäjäksi päättymiseen vaikuttaa selkeästi oman luotettavuuden näyttäminen muussa toimenkuvassa. Toki järjestäjäksi pääsee varmasti myös perinteisen työnhaun kautta.

Haastatteluissa tuli ilmi selkeästi myös järjestäjän toimenkuvan vaativuus. Järjestäjä pitää jatkuvasti useaa lankaa käsissään, ja niiden tasapainottelu vaatii keskittymistä ja hyvää organisointikykyä. Tämä on tullut ilmi myös omassa työssäni. Monien asioiden yhtäaikainen hallinta vaatii hyvää muistia. Järjestäjän on oltava kartalla siitä, mikä informaatio on mennyt perille ja kelle. Tähän auttaa monesti muistikirjan matkassa pitäminen ja kaiken informaation sekä tekemisen kirjaaminen ylös. Järjestäjältä vaaditaan hyvää ennakointikykyä, erityisesti silloin kun kyseisessä toimenkuvassa toimiva ihminen ei ole saanut perusteellista perehdytystä toimintaan. Järjestäjän on hyvä pyrkiä koko ajan ennakoimaan ja ratkaisemaan ongelmia ennen kuin ne edes osuvat kohdalle.

Haastatteluissa tuli esiin joitakin eroavaisuuksia. Terhi kertoi antavansa ennen esitystä soitot yleisölle. Komediateatterilla tämän hoitaa ääni- ja valoteknikot eikä järjestäjä. Tämä johtuu siitä, että järjestäjä on monesti ennen esitystä jo takanäyttämöllä ja soittoja hallinnoidaan katsomon takaosassa olevasta valo- ja äänikopista.

9 YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli avata järjestäjä-tarpeistonhoitajan toimenkuvaa Tampereen Komediateatterissa ja tämä tavoite saavutettiin. Opinnäytetyön lukijalle on opinnäytetyön avulla tullut selkeämpi käsitys järjestäjän toimenkuvasta ja tehtävistä. Tarkoituksena oli myös tallentaa aiemmin dokumentoimatonta tietoa kyseisestä toimenkuvasta ja siinä tavoitteessa onnistuttiin.

Aiheen tiukan rajauksen myötä haastateltavien tiukkaan rajaukseen päätyminen ei ollut paras mahdollinen vaihtoehto. Materiaalia ja vertailukohtia olisi saanut paremmin useamman haastattelun avulla. Tämä olisi kuitenkin saattanut viedä fokusta pois järjestäjän tehtävistä Tampereen Komediateatterissa jolloin järjestäjän toimenkuvan käsittely olisi ollut yleismaailmallisempaa.

Opinnäytetyössä näkyy selkeästi, että työskentelen itse tutkimuksen aiheena olevassa toimessa. Aihetta olisi voinut etäännyttää vielä enemmän, jolloin se aukeaisi paremmin myös teatterikenttää vähemmän tuntevalle lukijalle. Tämä opinnäytetyö avasi yhdessä laitoksessa työskentelevän järjestäjän toimea, mutta järjestäjän toimenkuvaa tulisi ehdottomasti jatkossa tutkia myös laajemmin. Kyseessä on ammatti, josta on vaikea löytää tutkimuksellista tietoa. Tämän toivoisi muuttuvan tulevaisuudessa. Toivottavaa on myös se, että tämä opinnäytetyö herättäisi lukijassa kiinnostuksen kyseistä ammattia kohtaan ja johdattaisi useampia tutkimaan kyseistä toimenkuvaa.

LÄHTEET

- Auvinen, Aki-Ville 2013. Järjestäjänä ja kuvauspaikan yhteistyösuhde tv- ja elokuva- tuotannoissa. Opinnäytetyö. Tampereen ammattikorkeakoulu. Viestinnän koulu- tusohjelma. Mediatuottaminen. Viitattu 9.1.2018.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/68340/Auvinen_Aki-Ville.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Hämeenlinnan Teatteri 2018. Henkilökunta. Esittely. Viitattu 7.3.2018.
<http://hmlteatteri.fi/teatteri/henkilokunta>
- Kangas, Ante 2017. Teatteri järjestyksessä Järjestäjän työ ja toimenkuva teatterin tuotantoprosessissa. Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kulttuuri- tuottaja AMK. Viitattu 30.10.2017.
[https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/126668/Ante%20Kangas.pdf?sequ- ence=1&isAllowed=y](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/126668/Ante%20Kangas.pdf?sequence=1&isAllowed=y)
- Korhonen, Aku 2018. Aku Korhonen. Oppimateriaali. Viitattu 5.3.2018.
<https://www.teatterimuseo.fi/oppimateriaalit/skene/historiaa/aku.php>
- Koskela, Hannu 2015. Toinen soitto Esko Raipia - teattereissa, ravintoloissa, elä- mäntantereilla. Tampere: Raipian klaani.
- Lehtonen, Rauli 1997. Tuntematon teatterinjohtaja kulissien takana ja edessä. Hä- meenlinna: Karisto Oy.
- Lindholm, Jonne 2011. Sokolin lentotukikohta Jakomäessä? Standardit kuvauspaikkajärjestäjän työlle kotimaisessa draamasarjassa. Opinnäy- tetyö. Metropolia ammattikorkeakoulu. Medianomi. Elokuva ja televisio. Julkaistu 26.5.2011. Viitattu 9.1.2018.
<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/32235/opinnaytetyoJONNELINDH OLM.pdf?sequence=1>
- Metropolia 2018. Esitys- ja teatteritekniikka. Esittely. Viitattu 6.3.2018.
<http://www.metropolia.fi/haku/koulutustarjonta-nuoret-kulttuuri/esitys-ja- teatteritekniikka/>
- Ojala, Teemu 2018. Suullinen tiedonanto 10.1.2018.
- Ojala, Teemu & Raipia, Panu 2017. Tampereen Komedioteatteri juhli 100-vuotiasta Suomea menestyksekkäästi. Lehdistöiedote. Tampereen Komedioteatteri. Jul- kaistu: 24.1.2017. Tekijän hallussa.
- Opetushallitus 2017. Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinto. Ammattitutkinnon peruste. Voimaantulo 1.1.2017. Viitattu 6.3.2018.
<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/2228525>
- Paloniemi, Satu 2016. Tuotantojärjestäjä Antti Soininen - ja Ansa. Blogipostaus. Blogspot. Julkaistu 7.12.2016. Viitattu 9.1.2018.
<http://eturivinkunkku.blogspot.fi/2016/12/tuotannonjarjestaja-antti-soininen-ja.html>
- Raipia, Esko 2018. Suullinen tiedonanto. 28.2.2018.
- Raipia, Esko & Raipia, Panu 2011. Tampereen Komedioteatterin ensimmäiset 20 vuotta kuvina. Juhlajulkaisu. Tampere: Tampereen Komedioteatteri Oy

- Rask, Regina 2008. Teatterijärjestäjä on paljon haltija. Artikkel. Yle Priima. Julkaistu 20.11.2008. Viitattu 5.3.2018.
<http://vintti.yle.fi/yle.fi/priima/node/438.html>
- Seppälä, Mikko-Olavi 2010. Teatteri leviää Suomeen. Teoksessa Mikko-Olavi Seppälä & Katri Tanskanen (toim.) Suomen teatteri ja draama Helsinki: Like kustannus.
- Suomen Teatteriopisto 2018a. Ammattiin ohjaava koulutus. Esittely. Viitattu 6.3.2018.
<http://www.suomenteatteriopisto.fi/ammattiin-ohjaava-koulutus/2>
- Suomen Teatteriopisto 2018b. Historia. Esittely. Viitattu 6.3.2018.
<http://www.suomenteatteriopisto.fi/ammattiin-ohjaava-koulutus/historia/9>
- Tampereen Komedioteatteri 2017. Komedioteatteri kesä-syys 2017. Kausiesite. Tekijän hallussa.
- Tampereen Komedioteatteri 2018a. Arimon Stand up Hovi. Esittely. Viitattu 6.3.2018.
<http://www.komedioteatteri.fi/ohjelmisto/arimon-stand-up-hovi>
- Tampereen Komedioteatteri 2018b. Juhlatalon Historiaa. Esittelyhistoriikki. Saatavilla Tampereen Komedioteatterin päänäyttämön yleisölämpiötilassa.
- Tampereen Komedioteatteri 2018c. Komedioteatteri kevät-kesä 2018. Kausiesite. Tekijän hallussa.
- Tampereen Komedioteatteri 2018d. Teatterin historia. Historiikki. Viitattu 5.1.2018.
<http://www.komedioteatteri.fi/paasivut/teatterin-historia>
- Tampereen Teatteri 2018. Muu henkilökunta. Esittely. Viitattu 7.3.2018.
<https://tamperenteatteri.fi/sivut/muu-henkilokunta/>
- Tampereen Työväen Teatteri 2018. Muu henkilöstö. Esittely. Viitattu 7.3.2018.
<http://www.ttt-teatteri.fi/muu-henkilosto>
- Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto (Teme) 2018. Killat. Esittely. Viitattu 5.1.2018.
<https://www.teme.fi/fi/tam/tamin-killat/>
- Viljakka, Vuokko 2016. Teatterit ovat täynnä hurjia moniosaajia. Uutisartikkeli. Savon Sanomat. Julkaistu 4.10.2016. Viitattu 5.1.2018.
<https://www.savonsanomat.fi/kulttuuri/Teatterit-ovat-t%C3%A4ynn%C3%A4-hurjia-moniosaajia/847021>

LIITTEET

Haastattelurunko Esko Raipia & Annikaisa Pietilä

Perustiedot (ikä, nimi)

Vapaamuotoinen esittely

Millainen pohjakoulutus sulla on?

Miten päädyit järjestäjäksi?

Missä olet toiminut järjestäjänä?

Milloin aloitit järjestäjän ammatissa?

Kuinka kauan toimit järjestäjänä?

Mitä kaikkea olet tehnyt järjestäjänä?

Mitä järjestäjän ammatista tulisi tietää etukäteen ennen kuin siihen ryhtyy?

Kuvaille tyypillistä työpäivääsi

Kuvaile omin sanoin esityksen tuotantoprosessia järjestäjän silmin?

Millaisia ominaisuuksia ja taitoja hyvällä järjestäjällä tulisi olla?

Mikä pohjakoulutus auttaisi järjestäjän ammatissa?

KOMEDIATEATTERI

Miten järjestäjän toimenkuva on muuttunut vuosien aikana yleisesti?

Miten järjestäjän toimenkuva on muuttunut vuosien aikana Komediateatterissa?

Miten kuvailisit järjestäjän toimenkuvaa nimenomaan Tampereen Komediateatterissa?

2. Mitä ongelmakohtia näet siinä?

3. Mitä ratkaisuja näet ongelmakohtiin?

Haastattelurunko Terhi Edwards

Perustiedot (ikä, nimi)

Vapaamuotoinen esittely

Millainen pohjakoulutus sulla on?

Miten päädyit järjestäjäksi?

Missä olet toiminut järjestäjänä?

Milloin aloitit järjestäjän ammatissa?

Kuinka kauan toimit järjestäjänä?

Mitä kaikkea olet tehnyt järjestäjänä?

Mitä järjestäjän ammatista tulisi tietää etukäteen ennen kuin siihen ryhtyy?

Kuvaille tyypillistä työpäivääsi

Kuvaile omin sanoin esityksen tuotantoprosessia järjestäjän silmin?

Millaisia ominaisuuksia ja taitoja hyvällä järjestäjällä tulisi olla?

Mikä järjestäjän ammatissa on haastavinta?

Mikä pohjakoulutus auttaisi järjestäjän ammatissa?

Koetko että Tampereen Teatterin järjestäjän toimenkuva eroaa Tampereen Komediateatterin järjestäjän toimenkuvasta?